

PROCEDIMENT AMBIENTAL	PA 11
CONTROL OPERACIONAL	Pàgina 1 / 8
	Ed. 14/02/2013 Rev. 2

Elaborat: Sistemes de Gestió i Normalització	Revisat : Responsable de Sistemes de Gestió i Normalització	Aprovat : Direcció de Serveis de Gestió del Coneixement
R. Toisón	A. Giral	T. Franquesa

Índex de revisions		
rev.	data	motiu
00	13/09/10	Redacció inicial
01	09/07/12	Unificació del format de la documentació i actualització de continguts
02	14/02/13	Actualització del IMPA 11.01

Data:

Còpia controlada

☐

Còpia no controlada

☒

Còpia anul·lada

☐

El present document és d'ús intern de l'Organització, i no pot ser reproduït total o parcialment ni pot difondre's a tercers sense l'autorització expressa del Responsable de Sistemes de Gestió i Normalització.

PROCEDIMENT AMBIENTAL	PA 11
CONTROL OPERACIONAL	Pàgina 2 / 8
	Ed. 14/02/2013 Rev. 2

ÍNDEX

1. OBJECTE.....	3
2. ABAST	3
3. DEFINICIONS	3
4. DOCUMENTS DE REFERÈNCIA	3
5. RESPONSABILITATS	3
6. DESENVOLUPAMENT	4
7. ANNEXOS.....	5
Annex 1. Requisits generals mediambientals aplicables a contractes menors	6
Annex 2. IMPA 11.01 Control operacional	7
Annex 3. Diagrama	8

PROCEDIMENT AMBIENTAL	PA 11
CONTROL OPERACIONAL	Pàgina 3 / 8 Ed. 14/02/2013 Rev. 2

1. OBJECTE

L'objecte del present procediment és definir la sistemàtica per dur a terme el control dels aspectes ambientals relacionats amb les activitats pròpies de l'Organització.

2. ABAST

El procediment afecta a tots els processos/productes/serveis desenvolupats en l'operativa de l'Organització.

3. DEFINICIONS

No aplica

4. DOCUMENTS DE REFERÈNCIA

No aplica

5. RESPONSABILITATS

Responsables d'Àrea

- Elaboració dels Plecs Tècnics dels contractes majors, o de les especificacions tècniques dels contractes menors.
- Seguiment i control de les condicions del contracte.
- Seguiment dels procediments i instruccions associades a cada operativa.
- Elaboració de la Fitxa de Control Operacional i seguiment de que aquesta sigui complimentada pels contractistes.

Departament d'Administració

- Elaboració dels Plecs Administratius dels contractes majors.
- Lliurament als contractistes dels requisits generals mediambientals aplicables a contractes menors.
- Seguiment del procediment d'adjudicació dels contractes.

Proveïdor de Servei / Producte contractat

- Mensualment registrarà el control operacional del servei/producte i trimestralment facilitarà la informació a la Direcció facultativa

PROCEDIMENT AMBIENTAL	PA 11
CONTROL OPERACIONAL	Pàgina 4 / 8 Ed. 14/02/2013 Rev. 2

6. DESENVOLUPAMENT

Cada una de les diferents direccions de serveis o dels departaments que realitzen els seus serveis per mitjà d'empreses contractistes verificaran trimestralment o en la periodicitat que es defineixi en cada departament, per mitjà de la sol·licitud i control de tota aquella documentació que demostrï la seva adequada gestió ambiental.

De forma genèrica s'identifica la següent:

DOCUMENTACIÓ GENERAL

- Fotocòpia del certificat ISO 14001 o EMAS vigent (si disposen de la certificació). Renovació anual
- Llistat dels aspectes ambientals propis de les instal·lacions dels contractistes certificats en ISO 14001, en els formats propis dels contractistes.

Control operacional en funció dels aspectes ambientals identificats per a cada servei o producte identificat

De forma genèrica podem identificar (si es d'aplicació als processos/serveis):

- Gestió de residus per tipologia:
 - Volum
 - Registres de gestió (full de seguiment i acceptació abocador)
- Consum de combustibles per tipologia:
 - Benzina
 - Gasoil
 - Gas
 - Electricitat
 - Altres...
- Gestió flota de vehicles i maquinària:
 - Registre ITV/marc CE
 - Vehicles per tipus de motor
 - Km recorreguts per tipus de motor
- Consums d'aigua:
 - Aigua de xarxa
 - Aigua d'aprofitament
- Control de legionel·losis:
 - Analítiques de seguiment
 - Avaluació del risc de les instal·lacions
 - Certificació de neteja/desinfeccions

De manera genèrica es facilitarà per a cada servei/procés identificat el quadre d'indicadors de gestió/comportament amb les unitats definides per a cada una de les Direccions facultatives

PROCEDIMENT AMBIENTAL	PA 11
CONTROL OPERACIONAL	Pàgina 5 / 8
	Ed. 14/02/2013 Rev. 2

7. ANNEXOS

- Annex 1: Requisits generals mediambientals aplicables a contractes menors
- Annex 2: Llistat de la documentació a demanar als contractistes per al control operacional
- Annex 3: Diagrama

PROCEDIMENT AMBIENTAL	PA 11
CONTROL OPERACIONAL	Pàgina 6 / 8
	Ed. 14/02/2013 Rev. 2

Annex 1. Requisits generals mediambientals aplicables a contractes menors

REQUISITS GENERALS MEDIAMBIENTALS APLICABLES A CONTRACTES MENORS

L'Organització té implantat un Sistema de Gestió Mediambiental d'acord amb la Norma UNE-EN-ISO 14001, al qual es consideren els aspectes ambientals de les activitats pròpies executades directament o externalitzades mitjançant empreses contractades.

En la declaració pública de la seva Política Mediambiental l'Organització es compromet a que totes les activitats externes i internes compliran acuradament les normatives ambientals, a l'aplicació del principi de prevenció de la contaminació i a exigir que les contractes de serveis incorporin millores en el seu comportament mediambiental.

El nostre Sistema obliga al compliment d'aquesta Política mediambiental a totes les empreses contractades, per la qual cosa:

1er. El contractista adoptarà amb caràcter general les mesures preventives oportunes basades en les bones pràctiques de gestió mediambiental, especialment les relatives a:

- evitar abocaments líquids no desitjats,
- evitar emissions contaminants a l'atmosfera i sorolls,
- evitar fuites, vessaments i contaminació del sòl,
- evitar l'abandonament de qualsevol tipus de residu,
- la correcta gestió dels residus definits com a perillosos.
- l'emmagatzematge i manipulació adient de productes químics i mercaderies o productes perillosos,
- disposar d'un llistat actualitzat de les substàncies i preparats que utilitza, així com els fulls de seguretat dels catalogats com a perillosos,
- l'ús de contenidors i bidons adequats, tancats, senyalitzats i en bon estat,

2on. El contractista adoptarà les mesures oportunes per a l'estricta compliment de la legislació mediambiental vigent (comunitària, estatal, autonòmica i local) que siguin d'aplicació al treball realitzat.

3er. El Contractista es compromet a subministrar informació immediata a l'Organització sobre qualsevol incident que es produeix en el curs de l'obra o treball encomanat.

4art. Davant de qualsevol incompliment d'aquestes condicions, l'Organització pot procedir a la suspensió de l'obra i/o servei, i les pèrdues que es derivin seran assumides pel Contractista.

Nom Empresa Contractada:

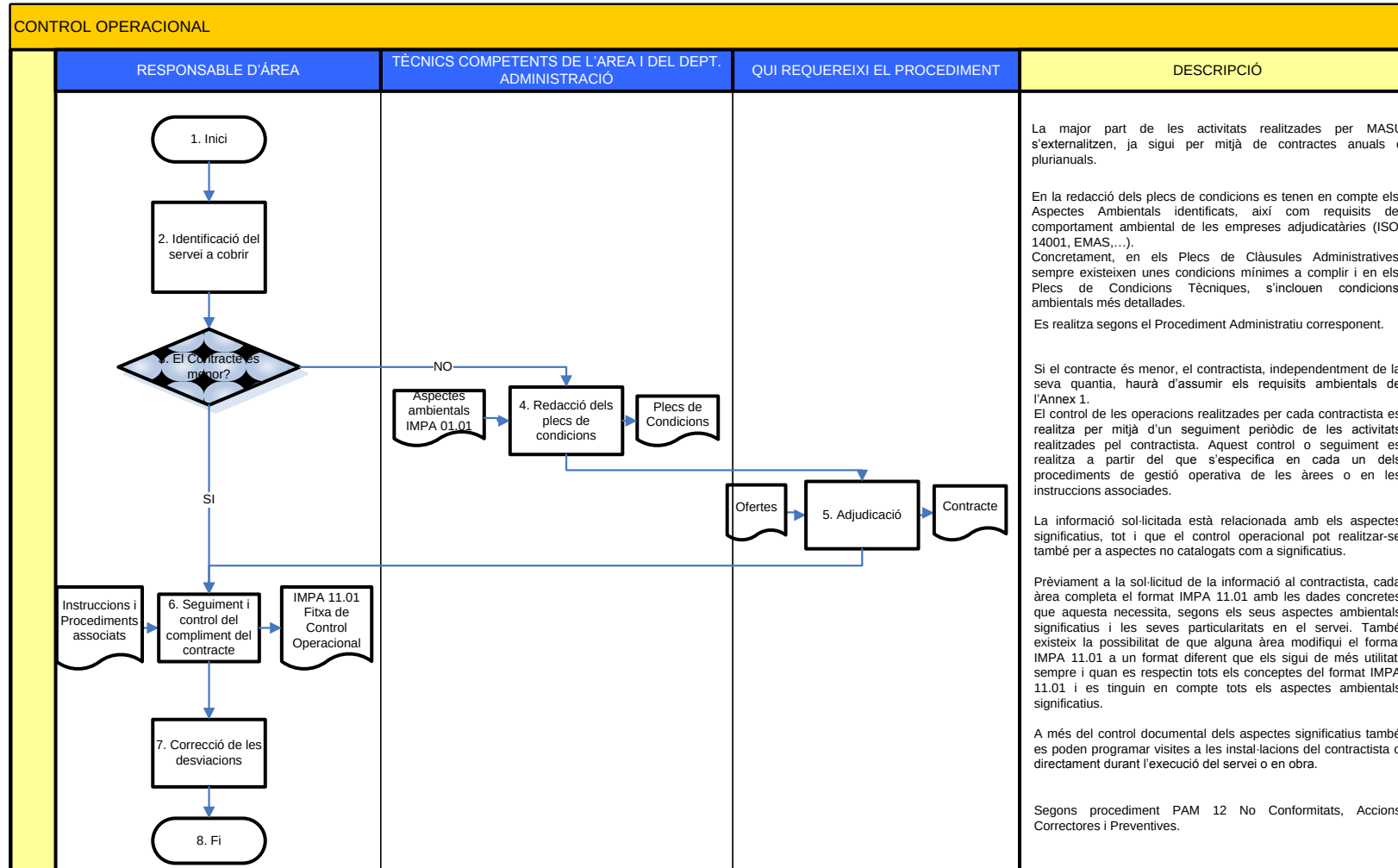
Definició de l'obra o treball a realitzar:

El Contractista declara que coneix i accepta els requisits generals exposats
(Data, Signatura i segell)

PROCEDIMENT AMBIENTAL	PA 11
CONTROL OPERACIONAL	Pàgina 8 / 8 Ed. 14/02/2013 Rev. 2

Annex 3. Diagrama

PROCEDIMENT DE L'ORGANITZACIÓ	PAM 16
CONTROL DE CONSUMS D'AIGUA	Pàgina 1 / 10
	Ed. 06/05/2016 Rev.2

Elaborat: Sistemes de Gestió i Normalització	Revisat : Responsable de Sistemes de Gestió i Normalització	Aprovat : Departament de Millora Continua
R. Toisón	A. Giral	X. Felip

Índex de revisions		
rev.	data	motiu
00	13/09/10	Redacció inicial
01	09/07/12	Unificació del format de la documentació i actualització de continguts
02	06/05/16	Actualització de responsabilitats

Data:	
Còpia controlada	☐
Còpia no controlada	☒
Còpia anul·lada	☐

El present document és d'ús intern de l'Organització, i no pot ser reproduït total o parcialment ni pot difondre's a tercers sense l'autorització expressa del Responsable de Sistemes de Gestió i Normalització.

PROCEDIMENT DE L'ORGANITZACIÓ	PAM 16
CONTROL DE CONSUMS D'AIGUA	Pàgina 2 / 10
	Ed. 06/05/2016 Rev.2

ÍNDEX

1. OBJECTE.....	3
2. ABAST	3
3. DEFINICIIONS	3
4. DOCUMENTS DE REFERÈNCIA	3
5. RESPONSABILITATS	3
6. DESENVOLUPAMENT	5
6.1 Consums fonts i llacs	5
6.2 Consum aigua freàtica	6
6.3 Consum a les platges.....	6
6.4 Consum d'aigua de la xarxa d'abastament a les zones verdes	6
7. ANNEXOS.....	7
Annex 1. Diagrames.....	8

PROCEDIMENT DE L'ORGANITZACIÓ	PAM 16
CONTROL DE CONSUMS D'AIGUA	Pàgina 3 / 10
	Ed. 06/05/2016 Rev.2

1. OBJECTE

L'objecte del present procediment és realitzar un seguiment dels consums d'aigua de les activitats realitzades per Medi Ambient i Serveis Urbans.

2. ABAST

El procediment afecta a:

Consums d'aigua de xarxa i/o freàtica de les activitats de Sanejament, Neteja Viària, Fonts Públiques i Ornamentals, Espais Verds.

3. DEFINICIONS

No aplica

4. DOCUMENTS DE REFERÈNCIA

No aplica

5. RESPONSABILITATS

Responsables de centres de treball

- Analitzar i registrar mensualment les dades dels consums d'aigua
- Anàlisi de desviacions en els consums d'aigua
- Comunicar a consums les anomalies
- Confeccionar indicador mensual sobre consums d'aigua en el Full Control Operacional

PART 1: CONTROL DE CONSUMS D'AIGUA EN FONTS I LLACS

Responsable de Consums

- Mantenir actualitzada la base de dades de control de consums d'aigua de la xarxa potable.
- Analitzar i registrar mensualment les dades dels consums provinents de la captació d'aigua freàtica.
- Confeccionar l'indicador mensual sobre consums d'aigua.
- Tramitar les altes i baixes de comptadors o les connexions a la xarxa pròpia
- Analitzar la possible existència de desviacions importants de consum.
- Adreçar a Anàlisis (Indicadors) les dades mensuals de consums
- Registrar a la base de dades corporativa les pòlisses donades d'alta o baixa.

Anàlisis (Indicadors)

- Recull i elabora mensualment els indicadors mediambientals a partir de les dades subministrades per Consums.

Contracta adjudicatària del manteniment de fonts i llacs

PROCEDIMENT DE L'ORGANITZACIÓ	PAM 16
CONTROL DE CONSUMS D'AIGUA	Pàgina 4 / 10
	Ed. 06/05/2016 Rev.2

- Comprovar mensualment els consums dels comptadors assignats a la seva competència.
- Disposarà d'una base de dades (llistat o similar) amb les pòlisses grafiades en un format que sigui apte i útil per a la resta de l'organització.

BCASA

- Comprovar mensualment els consums dels comptadors assignats a la seva competència i facilitar les dades a Consums la primera setmana de cada mes.
- Reparar les incidències detectades en les instal·lacions de subministrament d'aigües freàtiques.
- Comunicar les incidències d'aturades del serveis.

Departament d'Abastament

- Farà les inspeccions necessàries per tal de verificar la desviació dels consums i establir la causa en els propers 15 dies des de la comunicació de la incidència.
- Si es detecta fuga de caràcter important es prendrà la decisió de tallar el subministrament de la font o el llac afectat fins la reparació de l'avaria.
- Gestionarà l'avaluació de la causa i aportarà la solució més adient.
- Facilitarà la informació de la gestió a Consums.

PART 2: CONTROL DE CONSUMS D'AIGUA FREÀTICA

Responsable Freàtic

- Identificació i localització dels punts d'aprofitament d'aigua freàtica.
- Recopilació de les dades de consums aportades pel responsable de Consums, BCASA i altres agents consumidors.
- Comparació i conciliació de resultats.
- Subministrament de dades a Anàlisis (Indicadors) per a l'elaboració d'indicadors.

Responsable Consums

- Analitzar i registrar mensualment les dades dels consums provinents de la captació d'aigua freàtica.
- Confeccionar l'indicador mensual sobre consums d'aigua.
- Adreçar al responsable de Freàtic les dades mensuals de consums.

Anàlisis (Indicadors)

- Recull i elabora mensualment els indicadors mediambientals a partir de les dades subministrades per Consums.

BCASA

- Comprovar mensualment els consums dels comptadors assignats a la seva competència i facilitar les dades a Consums i al responsable de Freàtic la primera setmana de cada mes.

Neteja, Espais Verds, Sanejament, Fonts, Altres

- Aportar mensualment dades del consum d'aigua freàtica per als seus aprofitaments, al responsable de Freàtic la primera setmana de cada mes.

PART 3: CONTROL DE CONSUMS D'AIGUA DE LES PLATGES

PROCEDIMENT DE L'ORGANITZACIÓ	PAM 16
CONTROL DE CONSUMS D'AIGUA	Pàgina 5 / 10
	Ed. 06/05/2016 Rev.2

Programa de Gestió Integral del Litoral

- Comprovar mensualment els consums dels comptadors assignats a la seva competència.
- Comunicar al responsable de Consums qualsevol anomalia que es detecti.
- Subministrament de dades al Programa de Sistemes d'Informació (Indicadors) per a l'elaboració d'indicadors.
- Comunicar a consums les anomalies

Responsable Consums

- Analitzar i registrar mensualment les dades dels consums d'aigua a les platges.
- Anàlisi de desviacions en els consums d'aigua.
- Confeccionar indicador mensual sobre consums d'aigua.

Programa de Sistemes d'informació (Indicadors)

- Recull i elabora mensualment els indicadors mediambientals a partir de les dades subministrades per Consums.

Programa de Participació

- Analitzar i registrar mensualment les dades dels consums d'aigua de les guinguetes de les platges.

6. DESENVOLUPAMENT

6.1 Consums fonts i llacs

Tots els punts d'abastament d'aigua (potable i freàtica), fonts de boca, ornamentals, llacs, sales de bombes i màquines i les instal·lacions dependents, amb rellevància, es troben localitzades.

A més, es disposa d'una taula de correspondència entre les fonts i les pòlisses d'aigua corresponents a la base de dades corporativa.

Qualsevol incidència que es produeixi, serà comunicada des de Consums

Es farà una revisió mensual de l'estat dels elements definits.

Les dades rebudes dels diferents consums (aigua de la xarxa d'abastament, aigua freàtica, aigua de fonts i llacs), s'introdueixen en l'aplicació informàtica "*Control de facturació de fonts i llacs*", la qual permet detectar el següent:

- Discrepàncies: diferència amb el mes anterior.
- Consums 20% superiors respecte al mateix període de l'any anterior.
- Pòlisses noves.
- Consums 0.

Mensualment, s'obté un arxiu amb el total de consum d'aigua per font, llac i parc.

En cas de detecció d'incidències (consums excessius), el responsable de Consums, ho comunica a l'assistència tècnica del Departament d'Abastament per a la seva investigació, en els següents 15 dies des de la comunicació de la incidència.

El Departament d'Abastament gestionarà l'avaluació de la causa i aportarà la solució més adient. Si es detecta fuga de caràcter important es prendrà la decisió de tallar el subministrament de la font o el llac afectat fins la reparació de l'avaría.

PROCEDIMENT DE L'ORGANITZACIÓ	PAM 16
CONTROL DE CONSUMS D'AIGUA	Pàgina 6 / 10
	Ed. 06/05/2016 Rev.2

6.2 Consum aigua freàtica

L'aigua freàtica s'utilitza fonamentalment de 3 maneres diferents:

- Per a la neteja dels dipòsits de regulació d'aigua de pluja.
- Per al reg de zones verdes per aspersió.
- Mitjançant hidrants per a diferents usos.

Els hidrants són utilitzats per a les següents activitats:

- Neteja viària
- Rec d'arbres i jardineres
- Neteja de clavegueram
- Fonts ornamentals i llacs

BCASA envia mensualment la recopilació de consums d'aigua freàtica, segons les lectures dels comptadors, i en els casos en que no hi ha comptadors, segons estimacions.

Al mateix temps, els agents consumidors d'aigua freàtica (Neteja, DSEVB, contractista de Sanejament, Fonts, altres agents privats, etc.) també envien les dades de consum d'aigua freàtica.

A partir de les dues entrades de dades, el responsable de Freàtic, les compara i concilia per a donar un resultat de consum únic.

Les dades de consum d'aigua freàtica mensual s'introdueixen al document "*Aprofitament d'aigües del subsòl*", desglossant els consums per gestors i usos.

Quadrimestralment, s'envia a Gerència, a Anàlisi i als usuaris, el seguiment del consum d'aigua freàtica i els indicadors de sostenibilitat, en la que es compara l'ús d'aigua freàtica respecte l'ús d'aigua potable.

6.3 Consum a les platges

Tots els punts d'abastament d'aigua potables a les platges (fonts de boca, dutxes, etc.), es troben localitzades en un plànol d'ubicacions.

A més, es disposa d'una taula de correspondència entre els punts d'abastament i les pòlisses d'aigua corresponents.

Qualsevol incidència que es produeixi, serà comunicada des de Consums per a que sigui incorporat al plànol base.

Les dades rebudes dels diferents consums, s'introdueixen en l'aplicació informàtica "Control de facturació de fonts i llacs", la qual permet detectar el següent:

- Discrepàncies: Diferència amb el mes anterior.
- Consums 30% superiors respecte el mateix període de l'any anterior.
- Pòlisses noves.
- Consums 0.

Mensualment, s'obté un arxiu amb el total de consum d'aigua de les platges.

En cas de detecció d'incidències (consums excessius), el responsable de Consums, ho comunica a PGIL per a la seva investigació, en els següents 15 dies des de la comunicació de la incidència, i si s'escau, obrirà una No Conformitat.

6.4 Consum d'aigua de la xarxa d'abastament a les zones verdes

El consum d'aigua de la xarxa d'abastament es coneix a la DESVB a partir de la informació subministrada per la Companyia d'Aigües i per les lectures que mensualment realitzen els responsables de zona. El personal de Consums i els responsables de zona actualitzen a partir d'aquesta informació la base de dades de control de consum hídric corporativa.

PROCEDIMENT DE L'ORGANITZACIÓ	PAM 16
CONTROL DE CONSUMS D'AIGUA	Pàgina 7 / 10
	Ed. 06/05/2016 Rev.2

A Consums, a partir de la informació rebuda de la companyia d'aigües i de les lectures dels responsables de zona analitza la possible existència de desviacions importants en el consum d'aigua per a una mateixa pòlissa, a través de la comparació de les dades rebudes amb el històric de consum o lectures consecutives per a una mateixa pòlissa.

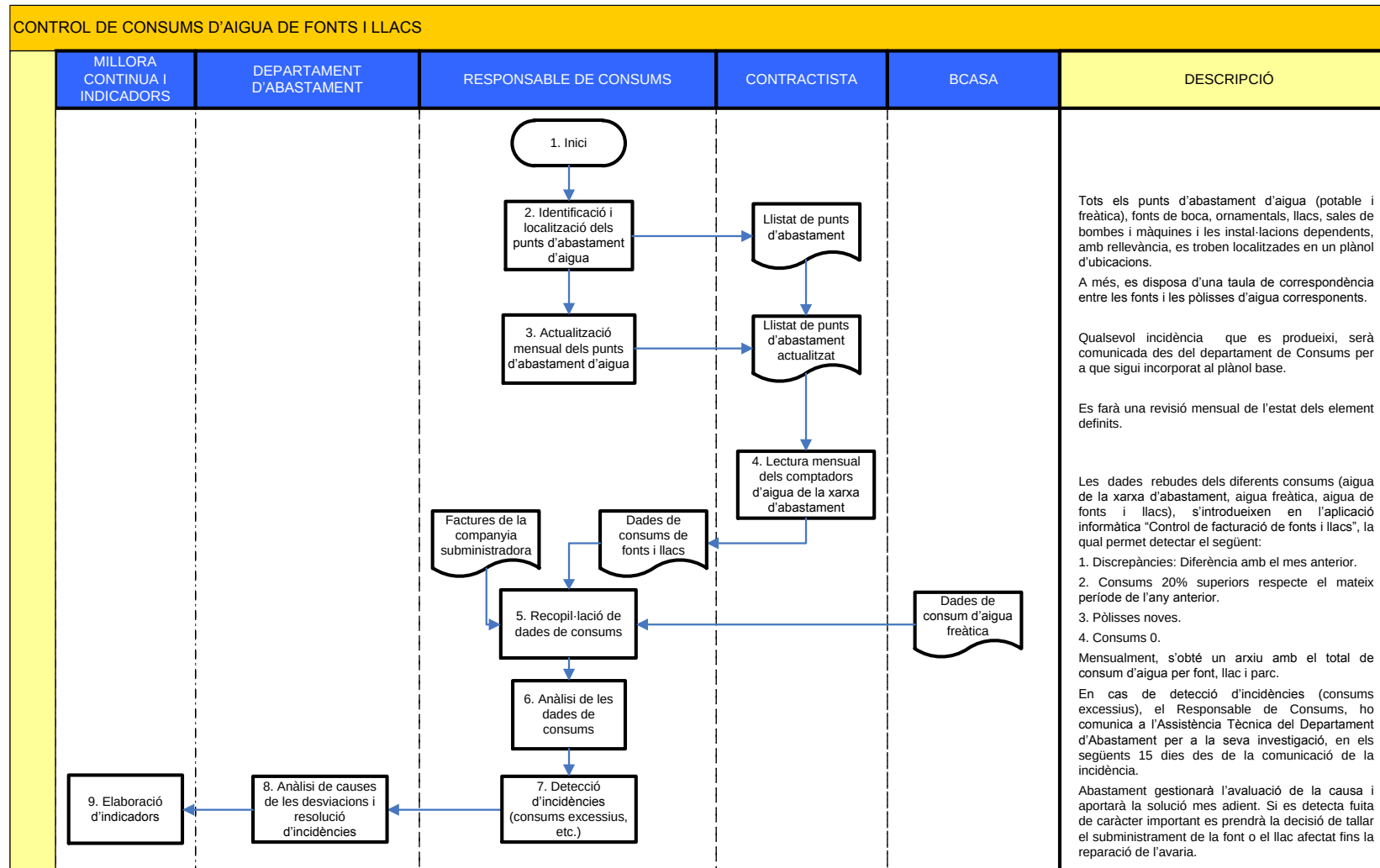
Els responsables de zona comprovaran mensualment els consums dels comptadors assignats a la seva zona i informaran al responsable de Consums de qualsevol desviació detectada. La dada del consum mensual s'haurà d'introduir a la base de dades corporativa mitjançant PDA o intranet entre la última setmana de cada mes i la primera del següent.

7. ANNEXOS

- Annex 1: Diagrama

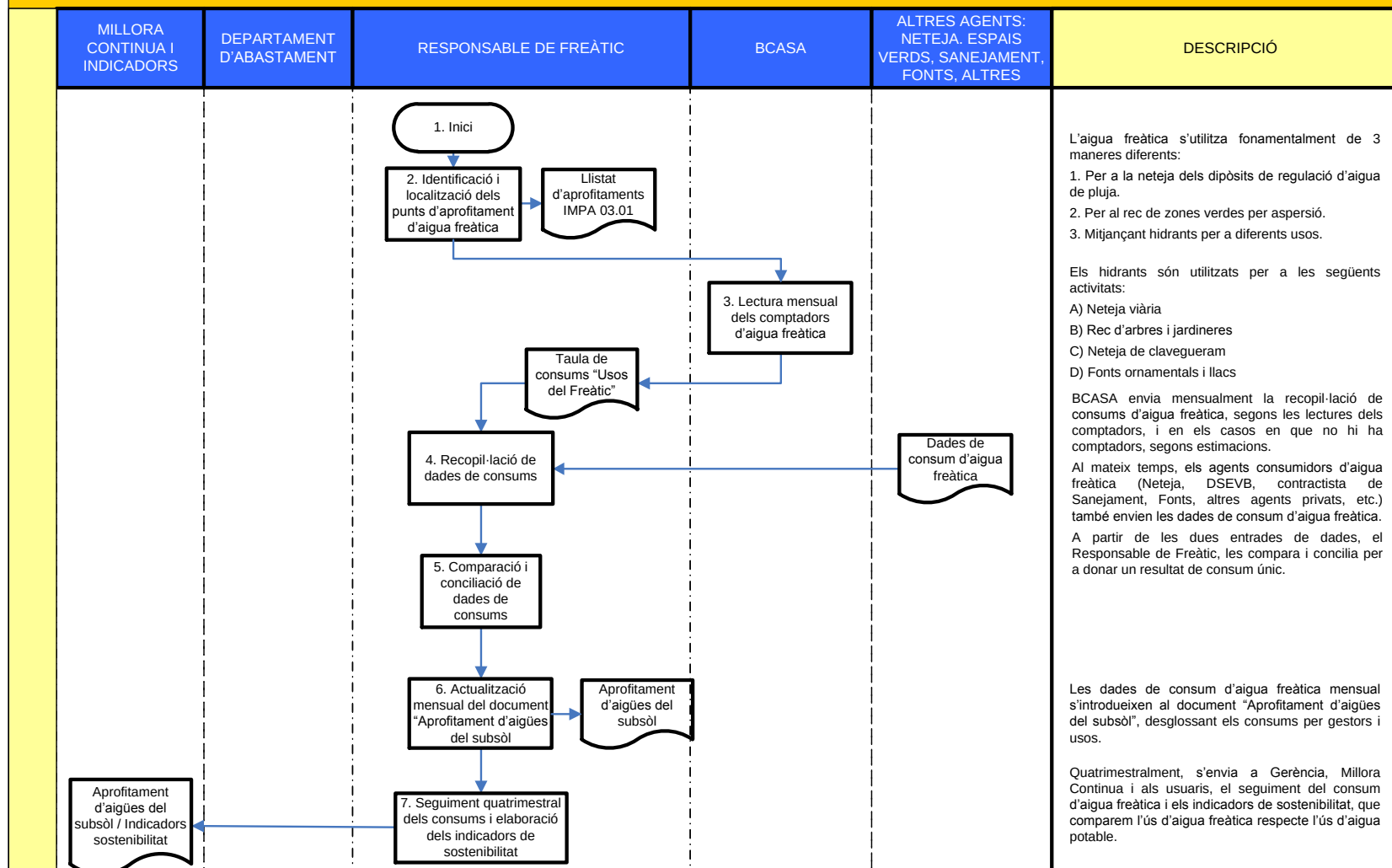
PROCEDIMENT DE L'ORGANITZACIÓ	PAM 16
CONTROL DE CONSUMS D'AIGUA	Pàgina 8 / 10
	Ed. 06/05/2016 Rev.2

Annex 1. Diagrames

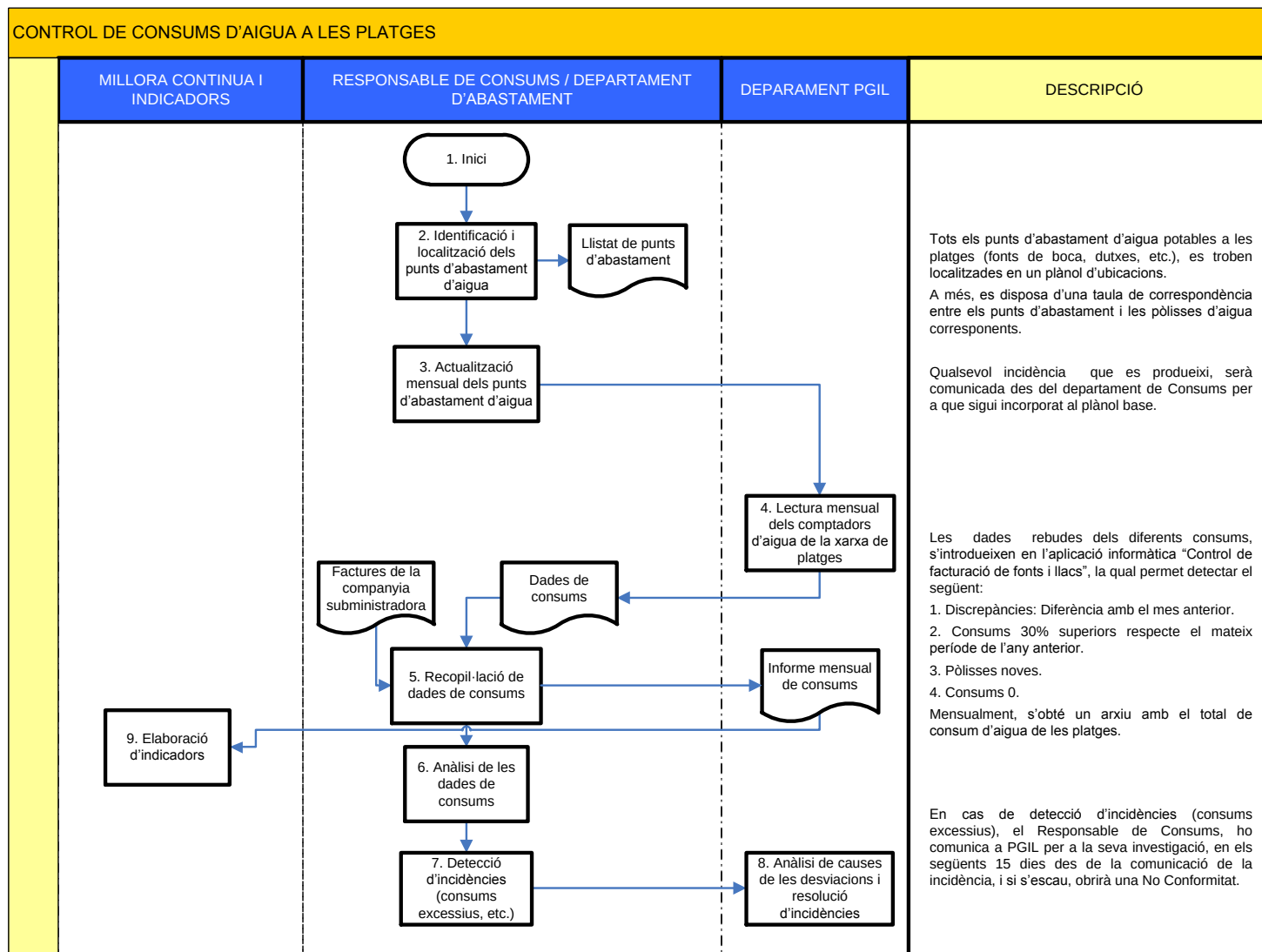
PROCEDIMENT DE L'ORGANITZACIÓ	PAM 16
CONTROL DE CONSUMS D'AIGUA	Pàgina 9 / 10
	Ed. 06/05/2016 Rev.2

CONTROL DE CONSUMS D'AIGUA FREÀTICA

PROCEDIMENT DE L'ORGANITZACIÓ	PAM 16
CONTROL DE CONSUMS D'AIGUA	Pàgina 10 / 10
	Ed. 06/05/2016 Rev.2

PROCEDIMENT MEDIAMBIENTAL	PMA 11
GESTIÓ DE RESIDUS ALS ESPAIS VERDS	Pàgina 1 / 13
	Ed. 11/10/2016 Rev.2

Elaborat: Deixalles i Compostatge	Revisat : Sistemes de Gestió i Normalització	Aprovat : Direcció de Serveis d'Espais Verds i Biodiversitat
M. Alcaide	A. Giral	X. Hernández

Índex de revisions		
rev.	data	motiu
00	14/09/10	Redacció Inicial
01	14/05/13	Actualització del format i revisió del procediment per part de PSSL
02	11/10/16	Actualització de responsabilitats i continguts

Data:	
Còpia controlada	☐
Còpia no controlada	☒
Còpia anul·lada	☐

El present document és d'ús intern de l'Organització, i no pot ser reproduït total o parcialment ni pot difondre's a tercers sense l'autorització expressa del Responsable de Sistemes de Gestió i Normalització.

PROCEDIMENT MEDIAMBIENTAL	PMA 11
GESTIÓ DE RESIDUS ALS ESPAIS VERDS	Pàgina 2 / 13
	Ed. 11/10/2016 Rev.2

ÍNDEX

1. OBJECTE	3
2. ABAST	3
3. DEFINICIONS	3
4. DOCUMENTS DE REFERÈNCIA	4
5. RESPONSABILITATS	4
6. DESENVOLUPAMENT	5
6.1 Residus no peril·losos. Generalitats.....	5
6.2.2 Residus vegetals.....	6
6.2.3 Runes i terres.....	6
6.2.4 Residus municipals	6
6.2.5 Recollida de compreses.....	7
6.2 Residus peril·losos	7
6.2.1 Envasos de producte fitosanitari	8
6.2.2 Envasos d'adobats químics.....	8
6.2.4 Recollida de xeringues	8
6.2.5 Altres residus peril·losos.....	8
6.3 Generació d'un nou residu o modificació d'algun ja existent.....	8
7. ANNEXOS.....	8
Annex 1. Llistat de residus CER del Grup 20.....	9
Annex 2. IMPMA 11.01 Full resum mensual de residus.....	12
Annex 3. IMPMA 11.02 Full resum mensual de residus peril·losos	13

PROCEDIMENT MEDIAMBIENTAL	PMA 11
GESTIÓ DE RESIDUS ALS ESPAIS VERDS	Pàgina 3 / 13
	Ed. 11/10/2016 Rev.2

1. OBJECTE

Descripció de la sistemàtica a seguir per a la correcta gestió dels residus generats com a conseqüència de les tasques de gestió i manteniment de les zones verdes que gestiona la Direcció de Serveis d'Espais Verds i Biodiversitat (en endavant DSEVB), i per tant és aplicable a les operacions de recollida, manipulació, emmagatzematge temporal i gestió dels residus que es deriven d'aquestes activitats.

2. ABAST

El present procediment afecta a aquelles operacions de gestió de residus derivades de l'operativa de manteniment i desenvolupades en les zones verdes d'ús públic gestionades per la DSEVB.

No s'inclou a l'abast del present procediment la gestió dels envasos que hagin contingut productes fitosanitaris, que seguirà l'indicat en el procediment PMA 07 "Control Fito-sanitari".

3. DEFINICIONS

Residu: qualsevol substància o objecte del qual el seu posseïdor es desprengui o del qui tingui la intenció o obligació de desprendre's (Llei 22/2011, de residus).

Residu perillós: tot aquell residu comprès en l'àmbit d'aplicació de la Llista Europea de Residus aprovada per la Decisió 2000/532/CE, del 12 de desembre.

Residu inert: És residu inert aquell que una vegada dipositat a l'abocador, no experimenta transformacions físiques, químiques o biològiques significatives i que compleix els criteris de lixiviació determinats per reglament.

Residu no especial: Residu que no estigui classificat com a perillós o com a inert.

Residu vegetal: Tot residu orgànic d'origen vegetal provinent de les tasques habituals de la DSEVB.

Valorització: tot procediment que permeti l'aprofitament dels recursos continguts en els residus sense posar en perill la salut humana i sense utilitzar mètodes que puguin causar perjudicis al medi ambient.

Àrea de recollida: S'entén per zona de recollida a aquella zona que es troba a prop dels punts generadors de residus, i que suposa un punt d'emmagatzematge intermig previ a la seva retirada als centres de tractament.

SGN: Sistemes de Gestió i Normalització

PROCEDIMENT MEDIAMBIENTAL	PMA 11
GESTIÓ DE RESIDUS ALS ESPAIS VERDS	Pàgina 4 / 13
	Ed. 11/10/2016 Rev.2

4. DOCUMENTS DE REFERÈNCIA

- **PAM 04** Comunicació Interna
- **PAM 06** Control de la documentació del Sistema de Gestió Integrat
- **PAM 12** Gestió de no conformitats, accions preventives i correctores
- Llista europea de residus

5. RESPONSABILITATS

Àrea de Seguretat i Salut

- Distribuir contenidors per a la recollida de compreses a les casetes.
- Contractar una empresa per fer el manteniment i recollida dels contenidors de compreses

Deixalles i compostatge

- Complimentar el "Full de recollida de farda" quan el responsable de la zona sol·liciti la retirada dels contenidors, plataformes o altres elements receptors de residus i remetre'ls als conductors dels vehicles.
- Elaborar mensualment el registre IMPMA 11.01 "Full resum mensual de residus"
- Enviar els albarans rebuts dels centres de valoració a Comptabilitat.
- Informar a SGN sobre la generació de nous residus o les modificacions de les característiques dels actuals.
- Notificar a SGN les incidències produïdes en el tractament de residus.
- Facilitar els medis necessaris en cas que es previngui una excessiva generació de residus.
- Tramitar amb l'Institut Municipal de Salut Pública (IMSP) la retirada i aportació de contenidors per a xeringues.
- Facilitar els "distintius" per als diferents contenidors o bujols, segons les peticions dels diferents responsables de zona.

Sistemes de Gestió i Normalització

- Actuar segons el descrit en PAM 12 "Gestió de no conformitats, accions preventives i correctores" davant qualsevol incidència en el tractament dels residus.

Comptabilitat

- Arxivar i mantenir disponibles els albarans generats pels centres de valoració durant un període mínim de 5 anys.

Responsables de zona

- Garantir la correcta gestió dels residus generats a les zones verdes, i de que aquests siguin dipositats als contenidors i plataformes corresponents.
- Demanar a Deixalles i Compostatge els "distintius" per als diferents contenidors o bujols quan sigui necessari (demanar-los per aquells contenidors nous o aquells carrells que s'hagin deteriorat)

PROCEDIMENT MEDIAMBIENTAL	PMA 11
GESTIÓ DE RESIDUS ALS ESPAIS VERDS	Pàgina 5 / 13
	Ed. 11/10/2016 Rev.2

- Complimentar, si s'escau, el corresponent imprès de recollida de residus perillosos dels centres de treball indicant el codi del centre de treball, la naturalesa i codi del residu perillós.
- Sol·licitar a Deixalles i compostatge els medis necessaris en cas de que es previngui la generació d'un excés de residus a la zona.
- Sol·licitar a Deixalles i compostatge la gestió de la retirada dels contenidors i/o plataformes quan aquests es trobin al 90% de la seva capacitat.
- Vetllar per tal que cap residu resti al centre de treball més de sis mesos.
Dipositar, si s'escau, els contenidors de xeringues del centre de treball als centres de recepció i emmagatzematge amb un període mai superior a sis mesos

Responsables de Producció Vegetal

- Lliurar anualment els volums generats de material verd triturat, segons l'imprès corresponent, de les campanyes de trituració d'avets de Nadal.

Brigades d'infraestructura

- Segregar, recollir, transportar i dipositar en la "deixalleria" els residus perillosos generats durant les operacions de manteniment i enviar, si s'escau, a Deixalles i compostatge els registres dels lliuraments com a màxim en el termini d'una setmana.

Conductors de vehicles de recollida de residus

- Verificar que el contingut dels contenidors i/o plataformes correspon amb el tipus de residus indicat en el "Full de recollida de farda" i procedir al seu transport al centre de tractament.

Personal de les zones verdes

- Dipositar els residus en els contenidors ubicats a tal finalitat i identificats segons tipologia.
- Recollir i dipositar en contenidor adequat les possibles xeringues que es trobin a la seva zona.

Proveïdors de Serveis

- Lliurar mensualment a Deixalles i compostatge registre del resum, en suport informàtic, dels residus generats i gestionats, així com els justificants acreditatius de la seva correcta gestió.

6. DESENVOLUPAMENT

6.1 Residus no perillosos. Generalitats

Cadascun dels responsables de zona ha d'assegurar la correcta gestió dels residus que es generen a la seva zona com a conseqüència de les activitats de manteniment, de que aquests es dipositin sobre els contenidors específics i que no restin al centre de treball més de sis mesos.

Igualment seran els responsables de zona els que tramitaran amb Deixalles i compostatge la retirada dels contenidors quan es trobin plens aproximadament en un 90%.

PROCEDIMENT MEDIAMBIENTAL	PMA 11
GESTIÓ DE RESIDUS ALS ESPAIS VERDS	Pàgina 6 / 13
	Ed. 11/10/2016 Rev.2

Deixalles i compostatge remet el “Full de recollida de farda” als conductors dels vehicles per a que procedeixin a retirar els contenidors i/o plataformes dels punts de generació de residus i transportar-los fins els centres de tractament i/o valorització.

Pot ocórrer que al procedir a la retirada dels residus d'un contenidor i/o plataforma, el conductor del vehicle que realitza el transport detecti que a l'interior del contenidor no es troben els residus previstos, o que aquests es troben barrejats amb altre tipus de residus, el que pot obligar al conductor a transportar-los a un altre centre de tractament i/o valorització, diferent de l'establert inicialment en el “Full de recollida de farda”. En aquest cas el mateix conductor indicarà el nou destí de la càrrega sobre aquest propi registre. En aquest supòsit Deixalles i compostatge ho notificarà a SGN, que actuarà segons el descrit en el PAM 12 “Gestió de no conformitats, accions preventives i correctores”. Els gestors de residus acordats per a la gestió dels residus recollits per la DSEVB remetràn a Deixalles i compostatge un albarà o justificant de lliurament. Per la seva banda, aquests lliuraran els albarans a Comptabilitat per al seu arxiu.

En cas que es previngui una excessiva generació de residus ocasional en una zona concreta el responsable de zona ho notificarà a Deixalles i compostatge qui facilitarà els medis adients per a una correcta i ràpida gestió.

6.1.2 Residus vegetals

Els residus vegetals, restes de poda i de tasques de conservació de les zones verdes, són recollits per part del personal encarregat de la conservació d'aquestes i dipositats en contenidors o plataformes senyalitzades amb el pal identificatiu de “Deixalles Vegetals”. En cap cas s'hauran de dipositar sobre aquests contenidors cap altre tipus de residus. El procés de buidat d'aquests contenidors o plataformes és el definit en el punt Deixalles i compostatge elabora mensualment un registre de la quantitat de residu retirat i conduït al centre de tractament a l'imprès IMPMA 11.01 “Full resum mensual de residus”.

6.1.3 Runes i terres

Els residus de runes i terres són recollits sobre contenidors senyalitzats mitjançant el pal identificatiu de “Runa i Terres” o en saques habilitades per a l'ocasió. En cap cas s'hauran de dipositar sobre aquests contenidors cap altre tipus de residu. El procés de buidat d'aquests contenidors o plataformes és el definit en el punt 6.1.

Deixalles i compostatge elabora mensualment un registre de la quantitat de residu retirat a l'imprès IMPMA 11.01 “Full resum mensual de residus”

6.1.4 Residus municipals

Sota aquesta denominació s'inclouen els residus de caràcter general, a excepció dels residus perillosos i els residus inerts pels quals ja existeix una recollida selectiva i una gestió específica.

Els residus municipals es recullen bé sobre contenidors i/o plataformes propis de la DSEVB, senyalitzats amb el pal indicatiu “Residus Urbans” o bé sobre els contenidors de recollida de residus domiciliaris localitzats a la via pública. Els contenidors urbans per a la recollida de residus domiciliaris són retirats pels serveis de neteja municipal.

Deixalles i compostatge elabora mensualment un registre de la quantitat de residu retirat a l'imprès IMPMA 11.01 “Full resum mensual de residus”

PROCEDIMENT MEDIAMBIENTAL	PMA 11
GESTIÓ DE RESIDUS ALS ESPAIS VERDS	Pàgina 7 / 13
	Ed. 11/10/2016 Rev.2

6.1.5 Recollida de compreses

Els centres de treball on hi han treballadores disposaran de contenidor per a la recollida de compreses. Aquests contenidors seran distribuïts pel departament de manteniment Ecologia Urbana i el seu tractament dependrà de les pròpies treballadores gestionant-lo com a residu municipal.

Alguns centres de treball, depenent del número de treballadores, disposa d'un servei de buidat i tractament del residu extern. El departament de manteniment Ecologia Urbana contracta a una empresa externa especialitzada per fer el manteniment dels contenidors i la recollida del contingut.

6.2 Residus perillosos

Els residus perillosos es generen majoritàriament durant les operacions de manteniment de les instal·lacions de la DSEVB (canvi de tubs fluorescents, pintat de mobiliari urbà, etc.) executades per les brigades d'infraestructura. Una vegada finalitzada la intervenció de manteniment, les brigades d'infraestructura es portaran amb elles els residus perillosos que hagin generat i els dipositaran als contenidors habilitats a tal finalitat. Quan aquests residus siguin generats pel personal d'una determinada zona verda (per exemple, durant l'execució de tasques de manteniment senzilles executades pel propi personal de la zona verda, tal com el canvi de tubs fluorescents, o generació d'envasos buits de pintura), s'emmagatzemaran temporalment en els contenidors adequats per al seu dipòsit als respectius centres de treball.

Amb un període mai superior als sis mesos el personal de zona o les brigades d'infraestructura, procediran a la retirada, transport i dipòsit dels residus perillosos que es trobin en els centres de conservació, a la "deixalleria" més propera. Quan una brigada d'infraestructura retiri els residus d'un centre de treball, indicarà la data de recollida dels residus perillosos i s'assegurarà que aquests residus estiguin acompanyats del corresponent "Full del bloc de comandes" on el responsable de zona haurà indicat el codi del centre de treball, la naturalesa i codi dels mateixos. En cap cas s'haurà de portar a la deixalleria cap residu sense codificar ni identificar la seva procedència.

El transport dels residus perillosos es realitzarà mitjançant elements contenidors o de transport adequats a tal efecte, de manera que no es puguin produir vessaments ni dispersions dels materials o de la pols a l'exterior.

Cada vegada que una brigada d'infraestructura dipositi residus perillosos a la "deixalleria", es generarà un tiquet on consti la quantitat de residus dipositats. Aquests tiquets seran enviats com a màxim en el termini d'una setmana a Deixalles i compostatge juntament amb el "Full del bloc de comandes" signat pel responsable de la zona d'on provenen els residus. Aquests justificants de lliurament podran ser substituïts per resums periòdics de lliurament facilitats per les "deixalleries" utilitzades.

La no identificació dels residus segons la Llista europea de residus o l'origen (centre de treball) dels mateixos pot generar una No conformitat d'acord amb el PAM 12 "Gestió de no conformitats, accions preventives i correctores"

Deixalles i compostatge elabora mensualment un registre de la quantitat de residus retirats a l'imprès IMPMA 11.02 "Full resum mensual de residus perillosos", que pot ser substituït per resums periòdics de lliurament facilitats per les "deixalleries" utilitzades.

PROCEDIMENT MEDIAMBIENTAL	PMA 11
GESTIÓ DE RESIDUS ALS ESPAIS VERDS	Pàgina 8 / 13
	Ed. 11/10/2016 Rev.2

6.2.1 Envasos de producte fitosanitari

Amb els envasos de producte fitosanitari es procedirà segons punt 6.8 del PMA 07 “Control fitosanitari”.

6.2.2 Envasos d'adobats químics

Amb els envasos d'adobats químics es procedirà segons punt 6.8 del PMA 06 “Adobs i esmenes orgàniques”

6.2.4 Recollida de xeringues

Mitjançant conveni amb l'Institut Municipal de Salut Pública (IMSP) la DSEVB procedirà a la recollida ocasional de xeringues a les zones verdes; a tal efecte s'ha establert que l'IMSP subministri els contenidors adequats per a la recollida i, a través del seu gestor autoritzat, procedirà a l'eliminació d'aquestes.

El lliurament dels contenidors de xeringues es realitzarà prèvia comunicació a Deixalles i compostatge als centres habilitats a tal destí: Viver de Tres Pins

Aquests residus estan catalogats com a perillosos i serà preceptiu el seu dipòsit en els contenidors especificats i no en els de recollida de residus perillosos habilitats a les zones verdes.

Deixalles i compostatge elabora mensualment un registre de la quantitat de residu retirat a l'imprès IMPMA 11.02 “Full resum mensual de residus perillosos”,

6.2.5 Altres residus perillosos

Altres residus perillosos generats en petites quantitats (p.e piles, etc.) seran gestionats segons punt 6.2 del present procediment.

6.3 Generació d'un nou residu o modificació d'algun ja existent

En el cas que es generés un nou residu, o que es modifiquessin les característiques d'un dels actuals, s'informarà del fet a Deixalles i compostatge, per a que es realitzessin les gestions oportunes de caracterització. Aquest departament informarà a Sistemes de Gestió i Normalització.

7. ANNEXOS

- Annex 1. Llistat de residus Codi CER grup 20
- Annex 2. IMPMA 11.01 Full resum mensual de residus
- Annex 3. IMPMA 11.02 Full resum mensual de residus perillosos

PROCEDIMENT MEDIAMBIENTAL	PMA 11
GESTIÓ DE RESIDUS ALS ESPAIS VERDS	Pàgina 9 / 13
	Ed. 11/10/2016 Rev.2

Annex 1. Llistat de residus CER del Grup 20

20 - RESIDUS MUNICIPALS (residus domèstics i residus assimilables procedents dels comerços, indústries i institucions), INCLOSES LES FRACCIONS RECOLLIDES DE MANERA SELECTIVA

2001 - Fraccions recollides de manera selectiva (excepte les especificades en el subcapítol 15 01)

CER	Descripció	CLA
200101	Paper i cartró	no especial
200102	Vidre	no especial
200108	Residus biodegradables de cuines i restaurants	no especial
200110	Roba	no especial
200111	Teixits	no especial
200113	Dissolvents	especial
200114	Àcids	especial
200115	Àlcalis	especial
200117	Productes fotoquímics	especial
200119	Plaguicides	especial
200121	Tubs fluorescents i altres residus que contenen mercuri	especial
200123	Equips rebutjats que contenen clorofluorocarburs	especial
200125	Olis i greixos comestibles	no especial
200126	Olis i greixos diferents dels especificats en el codi 200125	especial
200127	Pintures, tintes, adhesius i resines que contenen substàncies perilloses	especial
200128	Pintures, tintes, adhesius i resines diferents dels especificats en el codi 200127	no especial
200129	Detergents que contenen substàncies perilloses	especial
200130	Detergents diferents dels especificats en el codi 200129	no especial

PROCEDIMENT MEDIAMBIENTAL	PMA 11
GESTIÓ DE RESIDUS ALS ESPAIS VERDS	Pàgina 10 / 13
	Ed. 11/10/2016 Rev.2

200131	Medicaments citotòxics i citostàtics	especial
200132	Medicaments diferents dels especificats en el codi 200131	no especial
200133	Bateries i acumuladors especificats en els codis 160601, 160602 o 160603 i bateries i acumuladors sense classificar que contenen aquestes bateries	especial
200134	Bateries i acumuladors diferents dels especificats en el codi 200133	no especial
200135	Equips elèctrics i electrònics rebutjats, diferents dels especificats en els codis 200121 i 200123 que contenen components perillosos	especial
200136	Equips elèctrics i electrònics rebutjats diferents dels especificats en els codis 200121, 200123 i 200135	no especial
200137	Fusta que conté substàncies perilloses	especial
200138	Fusta diferent de l'especificada en el codi 200137	no especial
200139	Plàstics	no especial
200140	Metalls	no especial
200141	Residus de l'escurada de xemeneies	no especial
200199	Altres fraccions no especificades en cap altra categoria	-

2002 - Residus de parcs i jardins (inclosos els residus de cementiris)

CER	Descripció	CLA
200201	Residus biodegradables	no especial
200202	Terra i pedres	no especial
200203	Altres residus no biodegradables	no especial

PROCEDIMENT MEDIAMBIENTAL	PMA 11
GESTIÓ DE RESIDUS ALS ESPAIS VERDS	Pàgina 11 / 13
	Ed. 11/10/2016 Rev.2

2003 - Altres residus municipals

CER	Descripció	CLA
200301	Mescles de residus municipals	no especial
200302	Residus de mercats	no especial
200303	Residus de neteja viària	no especial
200304	Llots de fosses sèptiques	no especial
200306	Residus de la neteja de clavegueres	no especial
200307	Residus voluminosos	no especial
200399	Residus municipals no especificats en cap altra categoria	-

PROCEDIMENT MEDIAMBIENTAL	PMA 11
GESTIÓ DE RESIDUS ALS ESPAIS VERDS	Pàgina 12 / 13
	Ed. 11/10/2016 Rev.2

Annex 2. IMPMA 11.01 Full resum mensual de residus

dia	vegetal	municipal	inert
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			
17			
18			
19			
20			
21			
22			
23			
24			
25			
26			
27			
28			
29			
30			
31			
total			
total kg			

Compostatge i Deixalles:

PROCEDIMENT MEDIAMBIENTAL	PMA 11
GESTIÓ DE RESIDUS ALS ESPAIS VERDS	Pàgina 13 / 13
	Ed. 11/10/2016 Rev. 2

Annex 3. IMPMA 11.02 Full resum mensual de residus perillosos

Data	Zona i codi	Control	Codi residu	Descripció	uts	kg	l	Deixalleria

TOTAL	
--------------	--

Compostatge i Deixalles:

Nota: Aquest registre pot ser substituït per resums periòdics de les “deixalleries”.

PROCEDIMENT MEDIAMBIENTAL	PMA 13
ACTUACIÓ EN CAS D'EMERGÈNCIA PER INCENDI O VESSAMENT A LA DSEVB	Pàgina 1 / 15 Ed. 25/03/2016 Rev. 2

Elaborat: Sistemes de Gestió i Normalització	Revisat Sistemes de Gestió i Normalització	Aprovat Direcció de Serveis d'Espais Verds i Biodiversitat
R. Toisón	A. Giral	X. Hernández

Índex de revisions		
rev.	data	motiu
00	06/10/10	Redacció inicial
01	09/08/12	Unificació del format de la documentació i actualització de continguts
02	25/03/16	S'inclou l'annex 8 IMPMA 13.03 Acta de reunió de simulacre

Data:	
Còpia controlada	☐
Còpia no controlada	☒
Còpia anul·lada	☐

El present document és d'ús intern de l'Organització i no pot ser reproduït total o parcialment ni pot difondre's a tercers sense l'autorització expressa del Responsable de Sistemes de Gestió i Normalització.

PROCEDIMENT MEDIAMBIENTAL	PMA 13
ACTUACIÓ EN CAS D'EMERGÈNCIA PER INCENDI O VESSAMENT A LA DSEVB	Pàgina 2 / 15 Ed. 25/03/2016 Rev. 2

ÍNDEX

1. OBJECTE.....	3
2. ABAST	3
3. DEFINICIONS	3
4. DOCUMENTS DE REFERÈNCIA	3
5. RESPONSABILITATS	4
6. DESENVOLUPAMENT	5
6.1. Identificació d'accidents potencials i situacions d'emergència	5
6.2. Actuació en cas d'emergència mediambiental	5
6.3. Final de l'emergència mediambiental	6
6.4. Arxiu i registre	6
6.5. Simulacres de les situacions d'emergència	7
7. ANNEXOS	7
Annex 1. IMPMA 13.01 Llistat d'emergències mediambientals	8
Annex 2. IMPMA 13.02 Simulacres situacions d'emergència	9
Annex 3. Actuació en cas de conat d'emergència per incendi i/o explosió	10
Annex 4. Actuació en cas d'emergència per incendi i/o explosió	11
Annex 5. Actuació en cas de conat d'emergència per vessament	12
Annex 6. Actuació en cas d'emergència per vessament	13
Annex 7. Actuació en cas d'emergència per incendi forestal	14
Annex 8 IMPMA 13.03 Acta de reunió del simulacre	15

PROCEDIMENT MEDIAMBIENTAL	PMA 13
ACTUACIÓ EN CAS D'EMERGÈNCIA PER INCENDI O VESSAMENT A LA DSEVB	Pàgina 3 / 15 Ed. 25/03/2016 Rev. 2

1. OBJECTE

L'objecte del present procediment és definir la metodologia seguida per la Direcció de Serveis d'Espais Verds i Biodiversitat (d'ara endavant DSEVB), per a identificar i respondre a les possibles situacions d'emergència, així com per a prevenir i reduir els impactes associats a les mateixes.

2. ABAST

El procediment afecta als equips, activitats i serveis que siguin susceptibles de provocar o patir una situació d'emergència en els espais gestionats per la DSEVB.

3. DEFINICIONS

Emergència: situació anormal que apareix de forma inesperada, que escapa al control immediat dels empleats de l'organització, i que produeix un impacte significatiu, que no es pot minimitzar en un curt espai de temps.

A efectes del present procediment, es consideren emergències les que s'inclouen en el Llistat de situacions d'emergència i totes aquelles que, encara i no estar contemplades en aquesta relació, puguin aparèixer i produir un impacte significatiu.

Conat d'emergència: accident que pot ser controlat i dominat de forma senzilla i ràpida, mitjançant la utilització de mesures de primera intervenció (extintors portàtils, tanques de contenció de la contaminació per vessaments o fuites, etc)

Emergència general: accident que precisa de l'actuació de tots els equips i mitjans de protecció de la DSEVB i l'ajut de medis d'auxili i salvament externs.

Parts externes: es consideren parts externes tots aquells centres, empreses, administracions, veïns, etc., que es poden veure afectats per una situació d'emergència produïda en les instal·lacions de l'organització.

Parc forestal: Es consideren parcs forestals els qualificats com a tals en el Pla General Metropolità vigent –zones 23, 27 i 28- i els altres espais urbans que siguin susceptibles de tractament o repoblació forestal.

PAEM: Pla d'actuació d'emergències municipals.

SPEIS: Serveis de protecció i extinció d'incendis (Bombers)

4. DOCUMENTS DE REFERÈNCIA

- **PMA 01** Identificació i avaluació d'aspectes mediambientals
- **PAM 12** Gestió de no conformitats, accions correctores i preventives

PROCEDIMENT MEDIAMBIENTAL	PMA 13
ACTUACIÓ EN CAS D'EMERGÈNCIA PER INCENDI O VESSAMENT A LA DSEVB	Pàgina 4 / 15 Ed. 25/03/2016 Rev. 2

- **PAM 14** Revisió del sistema per la direcció
- Punts de trobada en cas d'emergència als centres de treball
- Llistats de les diferents tones de reg amb el personal
- Relació de centres de treball

5. RESPONSABILITATS

Direcció-Gerència

- Revisar anualment les emergències mediambientals produïdes.

Comitè de Direcció de la DSEVB

- Determinar qui ha d'efectuar els simulacres de les situacions d'emergència.
- En cas que sigui convocat, decidir les mesures preventives adequades a l'emergència produïda.

Responsable de les tones

- Identificar els recursos necessaris per cada actuació.
- Facilitar els medis de comunicació necessaris al personal de l'actuació
- Coordinar la comunicació amb els responsables de SPEIS i els recursos destinats de la DSEVB fins a la finalització de l'actuació.
- Supervisar l'actuació en temps real.
- Informar al Cap de guàrdia de la DSEVB
- Informar a Prevenció de Riscos Laborals per tal d'habilitar les mesures de protecció necessàries en funció de les actuacions identificades.
- Realitzar l'Informe final de l'actuació realitzada.
- Mantenir actualitzat el Llistat de tones de reg.

Personal assignat a les tones de reg

- Col·laborar segons els criteris del responsable de les tones i del responsable de SPEIS en l'operatiu identificat

DSEVB

- Aprovarà la participació dels recursos (camions tona i personal), segons la sol·licitud del responsable de les tones

Responsable de Sistemes de Gestió i Normalització (SGN)

- Aprovar el Pla anual de simulacres de situacions d'emergència.
- Decidir les mesures preventives adequades a l'emergència produïda.

Cap de Guàrdia de la DSEVB

- Realitzar les funcions del responsable de les tones en absència d'aquest

Responsable de zona

- Si es produeix una emergència mediambiental, redactar un informe sobre la mateixa i remetre'l a Sistemes de Gestió i Normalització.

PROCEDIMENT MEDIAMBIENTAL	PMA 13
ACTUACIÓ EN CAS D'EMERGÈNCIA PER INCENDI O VESSAMENT A LA DSEVB	Pàgina 5 / 15 Ed. 25/03/2016 Rev. 2

Seguretat i Salut Laboral

- Col·laborar amb l'establiment de mesures de precaució en cas d'emergència
- Estableix els punts de trobada en cas d'emergència.
- Revisar les instal·lacions contraincendis.
- Facilitar les mesures de protecció personal necessàries per portar a terme l'actuació dels treballadors
- Mantenir actualitzat el llistat de telèfons d'emergències

Sistemes de Gestió i Normalització (SGN)

- Identificar les situacions potencials d'emergència mediambiental a la DSEVB.
- Investigar les causes de les situacions d'emergències produïdes i tractar-la com a no conformitat una vegada resolta
- Avaluar els aspectes ambientals derivats de l'actuació identificada
- Mantenir actualitzat *l'IMPMA 13.01 Llistat d'emergències mediambientals*

6. DESENVOLUPAMENT

6.1. Identificació d'accidents potencials i situacions d'emergència

Les situacions potencials d'emergència mediambiental a la DSEVB poden ser degudes principalment a:

- incendis i/o explosions
- vessaments de substàncies químiques, residus especials o combustibles
- altres riscos

que poden tenir lloc a la via pública, els centres de treball, o als espais verds, i que poden causar un impacte en el medi hídic, atmosfèric o edàfic fonamentalment, sense oblidar els impactes que poden causar sobre la flora, fauna, el patrimoni i els éssers humans.

SGN identifica les situacions d'emergència que poden ser causa potencial d'impactes, avalua la seva repercussió (conat d'emergència, i emergència general) i defineix les mesures preventives a adoptar per a controlar els possibles impactes. Igualment defineix les accions a prendre per a contenir aquests impactes si es produeixen, o el que és el mateix, la forma d'actuar en cada cas. Mantindrà actualitzat *l'IMPMA 13.01 Llistat d'emergències mediambientals*, en el que es defineix si ha succeït alguna vegada aquesta situació, quantes vegades, i si existeixen plans d'emergència específics.

De totes i cadascuna de les situacions d'emergència identificades es realitzaran periòdicament, simulacres segons *IMPMA 13.02 Simulacres situacions d'emergència*.

6.2. Actuació en cas d'emergència mediambiental

Aquest procediment recull les respostes a les següents preguntes referents a l'esquema d'actuacions a realitzar en cas d'emergència:

Què es farà?

Descripció de les accions a prendre en cas d'aparició d'una situació d'emergència. Per a això s'haurà de considerar la gravetat de les possibles conseqüències dels accidents, segons les quals les situacions d'emergència poden ser classificades en:

- conat d'emergència

PROCEDIMENT MEDIAMBIENTAL	PMA 13
ACTUACIÓ EN CAS D'EMERGÈNCIA PER INCENDI O VESSAMENT A LA DSEVB	Pàgina 6 / 15 Ed. 25/03/2016 Rev. 2

- emergència general

Qui ho farà?

Definició de responsabilitats en l'actuació davant situacions d'emergència, depenent de la seva classificació.

Quan?

Explicació de l'ordre d'intervenció de cadascun dels responsables d'actuació en cas d'emergència.

De quina manera?

Detall de com s'han de realitzar les accions a prendre en cas d'aparició de l'accident

On?

Explicació de la ubicació per a cadascun dels responsables d'actuació en cas d'emergència

Tots els centres de treball disposen d'un punt de trobada en cas d'emergència establert per l'Àrea de Seguretat i Salut.

Als annexos es troben especificades de manera esquemàtica les actuacions que s'han de realitzar en cas de conat d'emergència, o bé d'emergència per tres possibles causes: incendi i/o explosió, vessament i incendi forestal

6.3. Final de l'emergència mediambiental

En cas que succeeixi una situació d'emergència, i una vegada finalitzada, el responsable de la zona on s'ha produït redactarà un informe que remetrà a SGN que realitzarà un anàlisi de les causes que la motivaren, així com de l'eficàcia de les accions preses per a la seva resolució, informant al Director Gerent i els responsables afectats. Aquesta comunicació seguirà l'especificat al procediment PAM 04 Comunicació interna.

Pel que respecta a la investigació de les causes i a l'establiment de les accions preventives a prendre, les situacions d'emergència es podran tractar com a no conformitats, sent d'aplicació el disposat en el procediment PAM 12 Gestió de no conformitats, accions correctores i preventives.

L'informe redactat finalitzada l'emergència formarà part de l'Informe, elaborat per SGN per a la revisió del Sistema per la Direcció PAM 14 de Revisió del Sistema per la Direcció.

Segons la gravetat de la situació d'emergència produïda, el responsable de SGN podrà convocar a la direcció de la DSEVB per a la discussió de mesures destinades a eliminar o reduir el risc de que es torni a produir. En aquest cas el responsable de SGN, prèviament a la celebració de la reunió, remetrà una còpia de l'informe a aquesta (DSEVB).

6.4. Arxiu i registre

El Llistat d'emergències serà actualitzat al menys cada sis mesos. Aquest registre serà revisat davant la introducció de noves activitats o serveis en la DSEVB o per la modificació de les desenvolupades habitualment.

En el cas que la situació d'emergència produïda no sigui de les ja incloses en algun dels Plans d'emergència de la DSEVB, ni en l'IMPMA 13.01 Llistat d'emergències mediambientals, el departament de SGN l'inclourà en el registre, modificant-se el present procediment si es considerés oportú introduir alguna mesura d'actuació addicional a les ja existents en cas d'emergència.

PROCEDIMENT MEDIAMBIENTAL	PMA 13
ACTUACIÓ EN CAS D'EMERGÈNCIA PER INCENDI O VESSAMENT A LA DSEVB	Pàgina 7 / 15 Ed. 25/03/2016 Rev. 2

Els possibles aspectes mediambientals produïts en situació d'emergència i que no haguessin estat identificats ni avaluats prèviament, s'inclouran en el llistat d'aspectes mediambientals, segons s'indica en el procediment PMA 01 Identificació i avaluació d'aspectes mediambientals.

El registre de situacions d'emergències està conformat per la següent documentació:

- Llistat d'emergències
- Informes d'emergències

6.5. Simulacres de les situacions d'emergència

Un simulacre és un assaig de com s'ha d'actuar en cas d'emergència que posa a prova la capacitat de resposta del personal de la DSEVB i el seu exercici ha de permetre avaluar i retroalimentar els plans d'emergència.

Per a realitzar un simulacre cal dissenyar un escenari que ha de definir un conjunt de supòsits sobre el possible perill a que està subjecta la instal·lació: lloc, fenòmens (incendi o explosió, vessament), moments i condicions.

S'ha de preparar un guió que simuli les circumstàncies reals i que inclogui seqüència d'horaris, objectius, relació de participants, recursos necessaris, formats d'observació i d'avaluació.

Finalitzat el simulacre es redactarà una acta IMPMA 13.03 Acta de la reunió del simulacre (annex 8) que servirà com a registre del mateix i on constarà la situació avaluada, el lloc i la data on s'ha realitzat i les entitats participants. Sempre que sigui possible aquesta acta anirà acompanyada del seu corresponent reportatge fotogràfic o vídeo.

7. ANNEXOS

- Annex 1: IMPMA 13.01 Llistat d'emergències mediambientals
- Annex 2: IMPMA 13.02 Simulacres de situacions d'emergència
- Annex 3: Actuació en cas de conat d'emergència per incendi i/o explosió
- Annex 4: Actuació en cas d'emergència per incendi i/o explosió
- Annex 5: Actuació en cas de conat d'emergència per vessament
- Annex 6: Actuació en cas d'emergència per vessament
- Annex 7: Actuació en cas d'emergència per incendi forestal
- Annex 8: IMPMA 13.03 Acta de la reunió del simulacre

PROCEDIMENT MEDIAMBIENTAL	PMA 13
ACTUACIÓ EN CAS D'EMERGÈNCIA PER INCENDI O VESSAMENT A LA DSEVB	Pàgina 8 / 15 Ed. 25/03/2016 Rev. 2

Annex 1. IMPMA 13.01 Llistat d'emergències mediambientals

 Ajuntament de Barcelona	LLISTAT D'EMERGÈNCIES MEDIAMBIENTALS Any 20__	Ed. 25/03/2016 IMPMA 13.01
--	---	--------------------------------------

Tipologia	descripció de l'emergència	ha succeït alguna vegada?	quantes vegades?	observacions		
				data	ubicació	m ²
INCENDI I/O EXPLOSIÓ						
VESSAMENT						
INCENDI FORESTAL						

Signat: Responsable Sistemes de Gestió i Normalització

Data:

PROCEDIMENT MEDIAMBIENTAL	PMA 13
ACTUACIÓ EN CAS D'EMERGÈNCIA PER INCENDI O VESSAMENT A LA DSEVB	Pàgina 9 / 15 Ed. 25/03/2016 Rev. 2

Annex 2. IMPMA 13.02 Simulacres situacions d'emergència

 Ajuntament de Barcelona	PLA ANUAL SIMULACRES SITUACIONS D'EMERGÈNCIA any 20__	Ed. 25/03/2016 IMPMA 13.02
--	--	--------------------------------------

Situació d'emergència	emplaçament	data	entitats participants	observacions

Signat: Responsable Sistemes de Gestió i Normalització

Data:

PROCEDIMENT MEDIAMBIENTAL	PMA 13
ACTUACIÓ EN CAS D'EMERGÈNCIA PER INCENDI O VESSAMENT A LA DSEVB	Pàgina 10 / 15 Ed. 25/03/2016 Rev. 2

Annex 3. Actuació en cas de conat d'emergència per incendi i/o explosió

Situació d'Emergència: Incendis i explosions en espais verds, la via pública o els centres de treball.		Classificació: ☒ Conat d' emergència ☐ Emergència general
Impactes mediambientals potencials (especificar):		
☒ Medi hídic: ☒ Medi atmosfèric:	☐ Medi edàfic: ☒ Altres: Generació de residus	
MODE D'ACTUACIÓ		
Actuació		Responsable
1.- Usar els mitjans disponibles contra incendis i emergències però sempre sense posar-se en perill. Si no està segur de poder sufocar el conat surti immediatament del centre. En aquest cas actuar com s'indica a l'apartat d'emergència general, doncs ja no es tractarà d'un conat.		Personal de Zona
2.- Comunicar amb els seus responsables, pels medis previstos per a això.		Personal de Zona
3.- Informar sobre la incidència a l'Àrea de Seguretat i Salut i a Sistemes de Gestió i Normalització		Responsable
MODE D'ACTUACIÓ EN JORNADA LABORAL NOCTURNA I FESTIVA		
Actuació:		Responsable
1.- Quan el Conat sigui detectat per una part externa, la Centraleta o bé el Cap de Guàrdia rebrà un missatge		CDO / Cap de Guàrdia
2.- Avisar als Bombers		CDO / Cap de Guardia
3.- Informar sobre la incidència a l'Àrea de Seguretat i Salut i a Sistemes de Gestió i Normalització		Responsable
Equip d'Intervenció: Durant la jornada laboral, l'equip d'intervenció serà el propi de la zona de conservació Fora de la jornada laboral , s'avisarà a la CDO per a que contacti amb l'equip d'intervenció immediata		
Director: Telèfons d'emergència		
Observacions: Sempre s'actuarà tenint en consideració les mesures establertes i vigents en quant a seguretat laboral en el treball.		

PROCEDIMENT MEDIAMBIENTAL	PMA 13
ACTUACIÓ EN CAS D'EMERGÈNCIA PER INCENDI O VESSAMENT A LA DSEVB	Pàgina 11 / 15 Ed. 25/03/2016 Rev. 2

Annex 4. Actuació en cas d'emergència per incendi i/o explosió

Situació d'Emergència: Incendis i explosions en espais verds, la via pública o els centres de treball.		Classificació: ☐ Conat d' emergència ☒ Emergència general
Impactes mediambientals potencials (especificar): ☒ Medi hídic ☐ Medi edàfic ☒ Medi atmosfèric ☒ Altres: Generació de residus		
MODE D'ACTUACIÓ		
Actuació		Responsable
1.- Avis 1er a bombers, 2on responsable de zona, 3er Cap de guàrdia		Personal de zona
2.- Evacuació de la zona o zones adjacents, si procedeix		Personal de zona
3.- Abans d'abandonar el centre: - Tancar portes i finestres (especialment si tenen accés directe al lloc on es genera el foc) - Comprovar que no queda ningú.		Personal de zona
4.- Reunió de tot el personal evacuat en el punt de trobada exterior i recompte.		Personal de zona
5.- Col·laborar amb els serveis d'extinció, si ho sol·liciten		Personal de zona
6.- Us dels mitjans de lluita contra incendis més propers i adequats al tipus de situació si els hi ha disponibles però sempre sense posar-se en perill. Si no està segur de poder extingir el foc o el conat surti immediatament del centre.		Personal de zona
7.- Desplaçament immediat al punt on s'ha produït l'emergència		Cap de zona
8.- Quedar alerta de qualsevol altra comunicació que sobre l'emergència sigui transmesa i es pugui generar fora de l'horari laboral		Cap de guàrdia
9.- Informar sobre la incidència a l'Àrea de Seguretat i Salut i a SGN		Responsable
MODE D'ACTUACIÓ EN JORNADA LABORAL NOCTURNA I FESTIVA		
Actuació:		Responsable
1.- Quan l'emergència general sigui detectada per una part externa, la Centralita o bé el Cap de guàrdia rebrà un missatge		CDO / Cap de guàrdia
2.- Avisar als bombers		CDO
3.- Desplaçament immediat al punt on s'ha produït l'emergència		Cap de guàrdia
4.- Informar sobre la incidència a l'Àrea de Seguretat i Salut i a SGN		Responsable
Equip d'Intervenció: Durant la jornada laboral, l'equip d'intervenció serà el propi de la zona de conservació Fora de la jornada laboral, s'avisarà a la CDO per a que contacti amb l'equip d'intervenció immediata		
Director: Telèfons d'emergències		
Observacions: Sempre s'actuarà tenint en consideració les mesures establertes i vigents en quant a seguretat laboral en el treball		

PROCEDIMENT MEDIAMBIENTAL	PMA 13
ACTUACIÓ EN CAS D'EMERGÈNCIA PER INCENDI O VESSAMENT A LA DSEVB	Pàgina 12 / 15 Ed. 25/03/2016 Rev. 2

Annex 5. Actuació en cas de conat d'emergència per vessament

Situació d'Emergència: Vessaments accidentals de poc volum durant el transport, transvasament o manipulació de combustible, oli, productes químics o residus perillosos, en espais verds, via pública o centres de treball.		Classificació: ☒ Conat d'emergència ☐ Emergència general
Impactes mediambientals potencials (especificar): ☒ Medi hídic ☒ Medi edàfic ☐ Medi atmosfèric ☐ Altres		
MODE D'ACTUACIÓ		
Actuació	Responsable	
1.- Intentar evitar que continuï produint-se el vessament. (ex. redreçar el recipient tomat)	Conductor / Personal de zona	
2.- Contenir i reduir el vessament mitjançant material absorbent disponible.	Conductor / Personal de zona	
3.- Abalisar o acotar la zona afectada pel vessament	Conductor / Personal de zona	
4.- Avisar al responsable de la zona immediatament superior	Conductor / Personal de zona	
5.- Si el conat s'ha produït per avaria de maquinària o en un vehicle, aquest quedarà immobilitzat. Avisar a Equip Motor	Conductor / Personal de zona	
6.- Retirar el material absorbent utilitzat en la contenció del vessament i tractar-lo com a residu especial.	Responsable de zona	
7.- Comunicar l'incident al departament afectat, a l'Àrea de Seguretat i Salut i a SGN.	Responsable de zona	
MODE D'ACTUACIÓ EN JORNADA LABORAL NOCTURNA I/O FESTIVA		
Actuació	Responsable	
1.- Quan el vessament accidental sigui detectat per una part externa, la CDO o bé el Cap de guàrdia rebrà un missatge	CDO/Cap de guàrdia	
2.- CDO avisarà al Cap de guàrdia si aquest no ha rebut la notificació	CDO	
3.- Informar sobre la incidència a l'Àrea de Seguretat i Salut i a SGN	Cap de guàrdia	
Equip d'Intervenció: Durant la jornada laboral, l'equip d'intervenció serà el propi de la zona de conservació i/o el conductor del vehicle implicat Fora de la jornada laboral, s'avisarà a la CDO per a que contacti amb l'equip d'intervenció immediata		
Director: Telèfons d'emergència		
Observacions: Sempre s'actuarà tenint en consideració les mesures establertes i vigents en quant a seguretat laboral en el treball. En cas de petits vessaments que afectin directament el terreny, s'abalisarà la zona i ràpidament es remourà la terra afectada. En qualsevol cas, les terres contaminades seran retirades com a residu perillós.		

PROCEDIMENT MEDIAMBIENTAL	PMA 13
ACTUACIÓ EN CAS D'EMERGÈNCIA PER INCENDI O VESSAMENT A LA DSEVB	Pàgina 13 / 15
	Ed. 25/03/2016 Rev. 2

Annex 6. Actuació en cas d'emergència per vessament

Situació d'Emergència: Vessaments accidentals de proporcions majors durant el transport, transvasament o manipulació de combustible, oli, productes químics o residus perillosos, en punts de recollida d'aigües pluvials, clavegueram, espais verds, via pública o centres de treball.		Classificació: ☐ Conat d'emergència ☒ Emergència general
Impactes mediambientals potencials (especificar): ☒ Medi hídic ☒ Medi edàfic ☐ Medi atmosfèric ☐ Altres		
MODE D'ACTUACIÓ		
Actuació	Responsable	
1.- Si el vessament s'inflamés, activar la instrucció d'actuació per a cas d'incendi	Conductor / Personal de zona	
2.- Intentar contenir el vessament mitjançant material absorbent de forma que no flueixi als punts de recollida d'aigües pluvials, ni al clavegueram, ni a masses vegetals.	Conductor / Personal de zona	
3.- Comunicar amb la CDO indicant de quina substància es tracta, i on s'ha originat	Conductor / Personal de zona	
4.- Abalisar la zona afectada del vessament	Conductor / Personal de zona	
5.- Avisar al responsable de la zona immediatament superior.	Conductor / Personal de zona	
6.- Si el conat s'ha produït per avaria de maquinària o en un vehicle, aquest quedarà immobilitzat. Avisar a Equip Motor	Conductor / Personal de zona	
7.- Recollir el vessament mitjançant pales o altres mitjans, si és possible	Conductor / Personal de zona	
8.- Emmagatzemar el residu en contenidors especials i etiquetar-los conforme al residu corresponent i gestionar-los segons el PMA 11	Responsable de la zona	
9.- Comunicar l'incident al departament afectat, a l'Àrea de Seguretat i Salut i a SGN.	Responsable de la zona	
MODE D'ACTUACIÓ EN JORNADA LABORAL NOCTURNA I/O FESTIVA		
Actuació	Responsable	
1.- Quan el vessament accidental sigui detectat per una part externa, la CDO o el Cap de guàrdia rebran el missatge	CDO/Cap de guàrdia	
2.- Avis als bombers i/o a l'equip d'actuació immediata	CDO/Cap de guàrdia	
3.- Informar sobre la incidència a l'Àrea de Seguretat i Salut i a SGN.	CDO/Cap de guàrdia	
Equip d'Intervenció: Durant la jornada laboral, l'equip d'intervenció serà el propi de la zona de conservació i/o el conductor del vehicle implicat Fora de la jornada laboral, s'avisarà a la CDO per a que contacti amb l'equip d'intervenció immediata		
Director: Telèfons d'emergència		
Observacions: Sempre s'actuarà tenint en consideració les mesures establertes i vigents en quant a seguretat laboral en el treball. En qualsevol cas, les terres contaminades es retiraran com a residu perillós.		

PROCEDIMENT MEDIAMBIENTAL	PMA 13
ACTUACIÓ EN CAS D'EMERGÈNCIA PER INCENDI O VESSAMENT A LA DSEVB	Pàgina 14 / 15
	Ed. 25/03/2016 Rev. 2

Annex 7. Actuació en cas d'emergència per incendi forestal

Situació d'Emergència: Incendi forestal	Classificació: ☐ Conat d'emergència ☒ Emergència general
IMPACTES MEDIAMBIENTALS POTENCIALS	
☒ Medi hídic	☒ Medi edàfic
☒ Medi atmosfèric	☒ Altres: Generació de residus

MÈTODE D'ACTUACIÓ EN JORNADA LABORAL	
Actuació	Responsable
- Coordinar les comunicacions e identificar les responsabilitats	Responsable de les tones
- Usar els mitjans disponibles contra incendis forestals, però sempre sense posar-se en perill i solament es subministrarà aigua als bombers	Personal de tones
- Comunicar amb els seus responsables, pels medis previstos per això	Personal de tones
- Informar sobre la incidència a l'Àrea de Seguretat i Salut i a SGN	Responsable de les tones /Cap de Guàrdia
MODE D'ACTUACIÓ EN JORNADA NOCTURNA I FESTIVA	
Actuació	Responsable
- Quan l'avís d'emergència sigui activat pel CGE-BOMBERS, la CDO, Cap del departament o bé el Cap de guàrdia rebrà un missatge	CDO/ Responsable de les tones / Cap de guàrdia
- Avisar a les tones de reg si l'emergència es dona en jornada nocturna. Els dies festius les tones de reg no estan operatives	Responsable de les tones / Cap de Guàrdia
- Informar sobre la incidència a l'Àrea de Seguretat i Salut i SGN	Responsable de les tones / Cap de Guàrdia

Equip d'intervenció
Durant la jornada laboral, seran les pròpies tones que reguen l'arbrat viari en els diferents torns

OBSERVACIONS
Relació d'equips d'intervenció. Directori de telèfons. Sempre s'actuarà tenint en consideració les mesures establertes i vigents en quant a seguretat laboral en el treball.

PROCEDIMENT MEDIAMBIENTAL	PMA 13
ACTUACIÓ EN CAS D'EMERGÈNCIA PER INCENDI O VESSAMENT A LA DSEVB	Pàgina 15 / 15 Ed. 25/03/2016 Rev. 2

Annex 8 IMPMA 13.03 Acta de reunió del simulacre

 Ajuntament de Barcelona	Acta de reunió del simulacre	IMPMA 13.03
--	------------------------------	-------------

Data:

Lloc:

Hora:

Sessió:

Assistents:

Absent.....

Objecte:

Acta del tancament de conclusions sobre el Simulacre del PMA 13

**Descripció
del
simulacre:**

Descriure el tipus de simulacre realitzat

INTRODUCCIÓ

Introdueix les conclusions que deriven de la realització dels simulacres que s'han portat a terme en:

L'objecte és el d'avaluar les incidències detectades, en el procés de simulacre executat i identificar les accions de millora a aplicar.

1. Deficiència detectada:

1. Proposta de solució:

2. Deficiència detectada:

2. Proposta de solució:

Punts forts:

Punts dèbils:

Recomanacions de millora:

Elaborat per: Jaime Ocaña (Tècnic de SGN)	Sr/a
Signatura	Signatura
Data:	Data:

PROCEDIMENT MEDIAMBIENTAL	PMA 23
CRITERIS DE GESTIÓ DE BIOTA BASSES I FONTS ORNAMENTALS	Pàgina 1 de 14
	Ed. 15/03/2019 Rev.2

Elaborat: Biodiversitat	Revisat : Responsable Sistemes de Gestió	Aprovat : Cap. Programa Biodiversitat
O. Borrueu	A. Giral	M. Parés

Índex de revisions		
rev.	data	motiu
00	13/12/2016	Redacció inicial
01	09/05/2017	Actualització relació Basses naturalitzades
02	15/03/2019	Actualització punt 5 Responsabilitats, punts 6.1.3, 6.1.5, 6.1.6 i annexos

Data:

Còpia controlada

☐

Còpia no controlada

☐

Còpia anul·lada

☐

El present document és d'ús intern de l'Organització, i no pot ser reproduït total o parcialment ni pot difondre's a tercers sense l'autorització expressa del Responsable de Sistemes de Gestió i Normalització.

PROCEDIMENT MEDIAMBIENTAL	PMA 23
CRITERIS DE GESTIÓ DE BIOTA BASSES I FONTS ORNAMENTALS	Pàgina 2 de 14
	Ed. 15/03/2019 Rev.2

ÍNDEX

1. OBJECTE	3
2. ABAST	3
3. DEFINICIONS	3
4. DOCUMENTS DE REFERÈNCIA	4
5. RESPONSABILITATS	4
6. DESENVOLUPAMENT	5
6.1 Fonts ornamentals naturalitzades	5
6.1.1.Retirar la matèria orgànica	5
6.1.2.Retirar les algues filamentoses	5
6.1.3.Retirar i/o controlar les poblacions de fauna exòtica:	5
6.1.4.Presència d'altres animals en Fonts ornamentals naturalitzades:	6
6.1.5.Presència de biota en Fonts ornamentals no naturalitzades:	6
6.1.6.Buidatge anual:	7
6.1.7.Fauna autòctona en fonts ornamentals naturalitzades	7
6.1.8.Planta aquàtica ornamental:	8
6.1.9.Incidències en fonts ornamentals naturalitzades	9
6.1.10.Calendari i inspecció:	9
6.2 Fonts ornamentals d'especial coordinació	10
7. ANNEXOS	10
Annex 1. Relació de basses i fonts naturalitzades	11
Annex 3: Calendari de buidats	13
Annex 4: Telèfons de contacte	14

PROCEDIMENT MEDIAMBIENTAL	PMA 23
CRITERIS DE GESTIÓ DE BIOTA BASSES I FONTS ORNAMENTALS	Pàgina 3 de 14
	Ed. 15/03/2019 Rev.2

1. OBJECTE

Definir la sistemàtica a utilitzar en el moment de la seva neteja, per a la conservació de les comunitats animals i vegetals, autòctones, presents en les basses i fonts ornamentals naturalitzades i en les d'especial coordinació inventariades.

2. ABAST

Totes les fonts ornamentals i basses de la ciutat, de les quals, BCASA té la responsabilitat del seu manteniment i les altres fonts ornamentals que es gestionen directament de del Programa de Biodiversitat de la Direcció d'Espais Verds i Biodiversitat (Can Cadena i Viver de Tres Pins).

El Servei de Fonts BCASA porta la gestió de 310 Fonts ornamentals de la ciutat. Del total de les fonts ornamentals que gestiona BCASA (310), 44 son de gestió naturalitzada (annex I), 23 tenen vegetació i es gestionen com d'especial coordinació (annex II), i la resta no tenen característica especial a nivell de biota o vegetació (243).

3. DEFINICIONS

Espècie exòtica: espècie que viu fora de la seva àrea natural, de dispersió potencial, i que pot sobreviure i reproduir-se fora d'aquesta.

Espècie exòtica invasora: espècie que s'introdueix o s'estableix en un ecosistema o hàbitat natural o seminatural i que és un agent de canvi i amenaça per a la diversitat biològica nativa, ja sigui pel seu comportament invasor, o pel risc de contaminació genètica

Espècie autòctona: espècie que es dona dins d'una àrea natural i de dispersió potencial.

Fonts ornamentals naturalitzades: són fonts amb flora i/o fauna d'especial interès per la ciutat i sense jocs d'aigua, que requereixen d'un manteniment especial definit pel Programa de Biodiversitat, sota la DEVB. S'aplica una gestió diferent de la convencional, sense ús de productes químics ni fitosanitaris, basada en que el propi sistema aquàtic assoleixi l'equilibri natural a través de la seva flora i fauna

Fonts ornamentals d'especial coordinació: conjunt de fonts ornamentals que tenen vegetació i/o fauna i que disposen de sistemes de filtració física i tractament químic de l'aigua

PROCEDIMENT MEDIAMBIENTAL	PMA 23
CRITERIS DE GESTIÓ DE BIOTA BASSES I FONTS ORNAMENTALS	Pàgina 4 de 14
	Ed. 15/03/2019 Rev.2

OPAB: Oficina de Protecció d'Animals de Barcelona

CAR: Cos d'Agents Rurals de la Generalitat de Catalunya

BCASA: Barcelona Cicle de l'Aigua Societat Anònima

DEVB: Direcció d'Espais Verds i Biodiversitat

4. DOCUMENTS DE REFERÈNCIA

- Protocol d'actuació durant la realització d'obres o neteges a les basses naturalitzades de Barcelona. "Galanthus"
- *Bones pràctiques en jardineria a la ciutat de Barcelona: Conservar i millorar la biodiversitat. Programa de Biodiversitat*
- *Plec de clàusules tècniques del contracte de serveis de manteniment de les fonts de barcelona (2016-2019). BCASA*

5. RESPONSABILITATS

BCASA

- Gestió de les basses i fonts ornamentals de la ciutat de Barcelona incloses en el *Plec de clàusules tècniques del contracte de serveis de manteniment de les fonts de barcelona (2016-2019). BCASA*
- Establir la planificació anual del manteniment i neteja de les fonts ornamentals naturalitzades relacionades en l'*Annex 1 Relació de fonts ornamentals naturalitzades* i les d'especial coordinació relacionades en l'*Annex 2 Fonts ornamentals d'especial coordinació*
- Coordinar la planificació anual de les tasques de manteniment i neteja de les fonts ornamentals naturalitzades i d'especial coordinació amb el Programa de Biodiversitat i la Direcció de Conservació de la DEVB
- Dur a terme el manteniment i neteja de les fonts ornamentals naturalitzades i les fonts ornamentals d'especial coordinació.
- Gestionar la fauna autòctona per recuperar-la i retornar-la al seu hàbitat
- Retirar les espècies exòtiques presents en les fonts ornamentals naturalitzades
- Tractar els animals identificats com a espècies exòtiques invasores d'acord a normativa
- Avisar al Cos d'Agents Rurals de la Generalitat de Catalunya en casos d'episodis de toxicitat o vandalisme que afectin a les espècies protegides d'amfibis
- Informar al Programa de Biodiversitat en cas d'episodis de toxicitat o vandalisme en fonts ornamentals naturalitzades
- Enviar mensualment els informes generats al Programa de Biodiversitat en relació al manteniment de les fonts ornamentals naturalitzades

PROCEDIMENT MEDIAMBIENTAL	PMA 23
CRITERIS DE GESTIÓ DE BIOTA BASSES I FONTS ORNAMENTALS	Pàgina 5 de 14
	Ed. 15/03/2019 Rev.2

DEVB

- Col·laborar en la planificació anual del manteniment i neteja de les fonts ornamentals naturalitzades i d'especial coordinació amb BCASA
- Dur a terme les tasques de manteniment de la planta aquàtica ornamental incloses en les fonts naturalitzades i d'especial coordinació

Programa de Biodiversitat de la DEVB

- Assessorar, compartir i proposar a BCASA aspectes relacionats amb el manteniment de les fonts ornamentals naturalitzades amb l'objectiu de potenciar la biodiversitat a través d'un funcionament ecològic adequat d'aquestes fonts
- Informar a BCASA quan es produeixin desequilibris que afectin al bon funcionament de la fonts ornamentals naturalitzades
- Informar a l'OPAB quan es realitzin operatives de control poblacional d'espècies exòtiques invasores en fonts ornamentals naturalitzades i d'especial coordinació

6. DESENVOLUPAMENT

6.1 Fonts ornamentals naturalitzades

Les fonts ornamentals naturalitzades posseeixen una biota (flora i fauna) d'especial interès per a la ciutat i en conseqüència, necessiten un programa de manteniment específic per a que el responsable de manteniment garanteixi el seu equilibri ecològic. Les tasques de manteniment associades són:

6.1.1.Retirar la matèria orgànica

Setmanalment es procedirà a retirar amb l'ajuda d'un salabre la fullaraca superficial i qualsevol resta orgànica present en la làmina d'aigua (restes de menjar, troncs, etc) per tal d'evitar l'excés de matèria orgànica.

6.1.2.Retirar les algues filamentoses

Es procedirà a la retirada manual de les algues filamentoses quan sigui convenient, a excepció de l'època de reproducció dels amfibis (de març a octubre) ja que en aquesta època les algues poden contenir postes. Consultar annex III *Calendari de buidats*. Durant aquest període no es durà a terme cap tipus de neteja per garantir l'èxit reproductiu dels amfibis i també de la fauna invertebrada. En cas que s'hagi produït un desenvolupament d'algues filamentoses que afecti a la qualitat estètica de la font. BCASA informará al Programa de Biodiversitat i es consensuarà el manteniment adequat per a cada cas.

6.1.3.Retirar i/o controlar les poblacions de fauna exòtica:

En les fonts ornamentals naturalitzades cal eliminar, tan aviat com sigui possible, les poblacions de carpes (*Cyprinus carpio*) i carpins (*Carassius carassius*), tortugues de

PROCEDIMENT MEDIAMBIENTAL	PMA 23
CRITERIS DE GESTIÓ DE BIOTA BASSES I FONTS ORNAMENTALS	Pàgina 6 de 14
	Ed. 15/03/2019 Rev.2

Florida (*Trachemys scripta*), crancs de riu americans (*Procambarus clarkii*), gambúsies (*Gambusia holbrooki*) i en general, qualsevol espècie exòtica de les instal·lacions a mantenir.

La fauna exòtica que es retiri es dipositarà en recipients de PVC o en piscines tenint en compte que peixos i tortugues s'hauran de col·locar en recipients diferents. BCASA gestionarà aquestes espècies exòtiques d'acord a normativa.

El Programa de Biodiversitat i BCASA consensuaran, quan així es determini, la pràctica d'operatives de caràcter extraordinari pel control de fauna exòtica en fonts ornamentals naturalitzades i en fonts d'especial coordinació, més enllà de les operacions habituals de manteniment. En aquests casos el Programa de Biodiversitat informará a l'OPAB d'aquestes actuacions.

Tots els moviments de fauna exòtica seran registrats a l'informe mensual que BCASA envia al Programa de Biodiversitat.

6.1.4.Presència d'altres animals en Fonts ornamentals naturalitzades:

Si es detecta la presència d'ànecs domèstics que provoquin desequilibris importants en la font seran capturats i traslladats cap a zones convingudes. Cal planificar aquestes captures fora del període de nidificació de les aus (de febrer a juliol). Des del Programa de Biodiversitat i l'OPAB es coordinarà la seva gestió i retirada.

Si es detecta la presència d'ànecs collverds (*Anas platyrhynchos*) en les fonts ornamentals naturalitzades que provoquin desequilibris importants, seran capturats i traslladats cap a zones convingudes. Cal planificar aquestes captures fora del període de nidificació de les aus. En tractar-se d'una espècie cinegètica el Programa de Biodiversitat demanarà una autorització de captura als Serveis Territorials del Departament de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya. Des del Programa de Biodiversitat i l'OPAB es coordinarà la seva gestió i retirada.

En tots dos casos, en l'operativa de trasllat d'aquestes aus caldrà tenir en compte de reubicar el grup familiar al complet (adult i cries).

Si es detecta un altre tipus d'animal, es contactarà amb el Programa de Biodiversitat de la DEVB a fi i efecte de valorar la situació i determinar les actuacions que se'n derivin.

6.1.5.Presència de biota en Fonts ornamentals no naturalitzades:

En cas de detecció d'aus aquàtiques que hagin iniciat el període reproductiu en fonts ornamentals no naturalitzades, caldrà aturar, si és possible, qualsevol previsió de buidat que afecti al vas fins a què finalitzi el seu procés reproductiu. En cas que això no sigui possible, BCASA i el Programa de Biodiversitat determinaran la millor solució per a cada cas. Donada la imprevisibilitat que una au aquàtica s'estableixi en qualsevol de les fonts ornamentals de la ciutat, tant des dels equips de jardineria de la DEVB com dels equips de neteja i manteniment de BCASA, es tindrà especial

PROCEDIMENT MEDIAMBIENTAL	PMA 23
CRITERIS DE GESTIÓ DE BIOTA BASSES I FONTS ORNAMENTALS	Pàgina 7 de 14
	Ed. 15/03/2019 Rev.2

cura per detectar aquestes situacions. La presència d'aus aquàtiques en fonts ornamentals no naturalitzades suposarà la incorporació immediata d'aquest vas en la categoria de font d'especial coordinació de cara a posteriors previsions de buidats d'aquestes fonts ornamentals.

Els amfibis que siguin trobats en fonts ornamentals no naturalitzades, seran retirats i portats al Viver dels Tres Pins per a la seva conservació.

6.1.6. Buidatge anual:

El Programa de Biodiversitat de la DEVB i BCASA valoraran la conveniència de realitzar buidats anuals en les fonts ornamentals naturalitzades identificades en l'*Annex 1 Relació d'espais naturalitzats*. A començament d'any, BCASA informará al Programa de Biodiversitat i a la DEVB sobre la planificació prevista per l'any en curs, dels buidats de les fonts ornamentals naturalitzades i d'especial coordinació. Qualsevol modificació d'aquest calendari de buidat, serà notificat mitjançant correu electrònic a les parts implicades.

Quan així es consideri, es procedirà a buidar la font ornamental naturalitzada per dur a terme les tasques de neteja i manteniment preservant la seva biota i tornant-la a posar dins la font un cop finalitzin els treballs en qüestió. En tot cas, la neteja anual de les fonts ornamentals naturalitzades es planificarà en l'època de menor activitat biològica (de novembre a febrer).

6.1.7. Fauna autòctona en fonts ornamentals naturalitzades

Previ a les tasques de neteja i manteniment, totes les espècies autòctones identificades, vertebrades i invertebrades, seran retirades de forma provisional utilitzant bidons de PVC o piscines i retornades a l'espai una vegada finalitzats els treballs. Tenint en compte que els sediments de la font poden contenir una gran quantitat de fauna invertebrada, caldrà recollir part d'aquest sediment en bidons de PVC i retornar-los a la font un cop s'hagin finalitzat les tasques de manteniment i neteja.

En especial es tindrà cura de les següents espècies:

- Tòtil (*Alytes obstetricans*): petit gripau d'hàbits nocturns. Durant tot l'any es poden observar capgrossos d'aquesta espècie a la làmina d'aigua. Presenta dos pics de reproducció, un a la primavera més important i l'altre a la tardor. Això fa que puguem veure capgrossos a la font durant tot l'any, ja que alguns dels capgrossos nascuts a la tardor passaran l'hivern a l'aigua (capgrossos metamòrfics) completant, així, la seva metamorfosis l'any següent. Cal, per tant, tenir cura quan es realitzin tasques de manteniment durant tot l'any. Espècie protegida pel Decret Legislatiu 2/2008 sobre la protecció dels animals de la Generalitat de Catalunya.

PROCEDIMENT MEDIAMBIENTAL	PMA 23
CRITERIS DE GESTIÓ DE BIOTA BASSES I FONTS ORNAMENTALS	Pàgina 8 de 14
	Ed. 15/03/2019 Rev.2

- Reineta (*Hyla Meridionalis*): granota associada a la vegetació de l'entorn de la font i que només la visita durant l'època de reproducció, de primavera a finals d'estiu. Els seus capgrossos es poden veure a la font durant l'època de reproducció. Espècie protegida pel Decret Legislatiu 2/2008 sobre la protecció dels animals de la Generalitat de Catalunya.
- Granota verda (*Pelophylax perezi*): granota que viu tot l'any a la bassa. Presenta una activitat reproductora tardana ja que s'inicia a finals de primavera i s'allarga fins a finals d'estiu. Els seus capgrossos es poden passar l'hivern a la font i per tant, es poden observar al llarg de l'any.
- Comunitats d'invertebrats: una font ben constituïda i a ple rendiment biològic, conté tot un seguit de fauna invertebrada amb importants funcions ecològiques que permeten mantenir l'equilibri natural de la font. D'una banda es poden diferenciar espècies detritívores que s'alimenten de matèria orgànica i regulen la seva concentració tals com cargols aquàtics, puces d'aigua i larves d'efímeres. D'altra banda, cal destacar la presència d'espècies depredadores com són els xinxes aquàtics, les larves de libèl·lules i espiadimonis, les quals són de gran interès per al control de larves de mosquits.
- Puça d'aigua: la presència de zooplàncton en una bassa fa que l'aigua es mantingui transparent perquè redueix la càrrega bacteriana i el fitoplàncton del sistema aquàtic en alimentar-se'n directament per filtració. La puça d'aigua (*Daphnia sp.*) és un dels representants d'aquest zooplàncton i resulta molt interessant en la gestió d'aquestes basses naturalitzades perquè la seva acció filtradora permet mantenir uns nivells de transparència destacables
- Asprella (*Chara sp.*): és una alga verda d'aigua dolça, autòctona i que pertany a la família de les Caràcies. És pròpia d'ambients lèntics i d'aigües amb pocs nutrients (oligotròfiques). Presenta un creixement lent, però en condicions estables és capaç de desplaçar les algues filamentoses.

En fonts ornamentals naturalitzades es poden trobar espècies autòctones que no són pròpies d'aquests ambients, com ara tortugues de rierol (*Mauremys caspica*), tortugues d'estany (*Emys orbicularis*), o també, alguns peixos autòctons. En aquests cas, BCASA coordinarà el trasllat d'aquestes espècies al Centre de Recuperació d'Amfibis i Rèptils de Catalunya (CRARC) prèvia comunicació amb el Programa de Biodiversitat.

6.1.8.Planta aquàtica ornamental:

Correspon als equips de jardineria de la DSEVB la responsabilitat de mantenir la planta aquàtica ornamental en bones condicions. S'aprofitaran buidats anuals perquè els equips de jardineria realitzin les tasques de manteniment, divisió i plantació de planta aquàtica que es considerin oportunes. Per aquest motiu, BCASA contactarà amb els equips de jardineria per coordinar l'operativa d'acord a calendari.

Durant les tasques anuals de neteja és important evitar retirar tot el sediment de la font ornamental naturalitzada. Cal mantenir part d'aquests sediments o en tot cas, col·locar-los en recipients per retornar-los a la font un cop finalitzades les operacions de neteja. Es tracta d'afavorir l'arrelament de l'asprella (*Chara sp.*), una alga

PROCEDIMENT MEDIAMBIENTAL	PMA 23
CRITERIS DE GESTIÓ DE BIOTA BASSES I FONTS ORNAMENTALS	Pàgina 9 de 14
	Ed. 15/03/2019 Rev.2

autòctona de gran interès ecològic. Per facilitar les tasques de manteniment es pot considerar la plantació de l'asprella en contenidors.

No aplicar productes fitosanitaris ni productes químics quan s'hagin de controlar les poblacions d'algues filamentosos o quan apareguin plagues en les plantes aquàtiques ornamentals.

Quan s'hagin de preparar testos o jardineres de planta aquàtica és important no utilitzar, o si més no, reduir al màxim les aportacions d'adobs orgànics. Un excés d'adob pot generar eutròfia i afavorir el desenvolupament de les algues filamentosos. Evitar, també, l'ús de compost i d'altres terres vegetals com a substrat de plantació pels mateixos motius. Per a tal efecte, cal utilitzar materials com el sauló i les graves. Plantació és recomanable fer-la en contenidors

L'adjudicatari del servei utilitzarà medis i mètodes per a la neteja que siguin respectuosos amb el medi ambient i compatibles amb la biota

6.1.9. Incidències en fonts ornamentals naturalitzades

Les fonts ornamentals naturalitzades amb biota, especialment aquelles que tenen amfibis poden patir desequilibris si accidentalment, o intencionadament, s'incorporen substàncies tòxiques al sistema aquàtic. En cas que es produeixi un episodi d'elevada toxicitat en una font ornamentals naturalitzada, BCASA haurà d'avisar amb urgència al Cos d'Agents Rurals de la Generalitat de Catalunya per a què, en la menor brevetat possible, procedeixin a la recollida de mostres per a posterior anàlisi per determinar les substàncies causants de la toxicitat i, si s'escau, obrir l'expedient d'investigació dels fets. Caldrà també que BCASA avisi amb urgència al Programa de Biodiversitat. Des de BCASA es faran també els anàlisis pertinents i la neteja corresponent comprovant que no quedin restes de l'element tòxic. BCASA procedirà a la retirada dels organismes morts i al tractament com a residu orgànic d'acord a normativa. BCASA vetllarà per a la reintroducció dels elements claus per regenerar la biota amb coordinació amb el Programa de Biodiversitat.

6.1.10. Calendari i inspecció:

El seguiment d'aquest calendari, veure *Annex 3: "Calendari de buidats"*, facilita la planificació de les tasques de manteniment a realitzar a les fonts ornamentals naturalitzades ja que informa de les èpoques de reproducció de les diferents espècies. Com a norma general, es planificaran les actuacions de manteniment o buidats anuals de les fonts ornamentals naturalitzades fora del període de reproducció de la fauna tal i com s'especifica en l'annex. En el cas de les fonts ornamentals d'especial coordinació amb presència d'aus aquàtiques es planificaran el buidats fora del període de nidificació de les aus tal i com s'especifica en l'annex. Si això no és possible, BCASA i el Programa de Biodiversitat consensuaran la millor solució per a cada cas.

PROCEDIMENT MEDIAMBIENTAL	PMA 23
CRITERIS DE GESTIÓ DE BIOTA BASSES I FONTS ORNAMENTALS	Pàgina 10 de 14
	Ed. 15/03/2019 Rev.2

6.2 Fonts ornamentals d'especial coordinació

Quan així es determini per BCASA i el Programa de Biodiversitat, en les fonts ornamentals d'especial coordinació definides en l'annex 2 es planificaran captures periòdiques per reduir la població de carpes, carpins i tortugues de Florida fins al 10-15% de la població total. S'aprofitarà el buidat anual per realitzar aquesta operació.

La retirada de fauna exòtica, es realitzarà en recipients de PVC de 100 litres o piscines (peixos i tortugues aniran en recipients diferents). En cap cas s'ha de deixar els animals en el fons de la bassa, ni fora del recinte de treball. BCASA procedirà al tractament d'aquestes espècies d'acord a la normativa. Qualsevol actuació en relació a la retirada de fauna exòtica en fonts ornamentals d'especial coordinació, el Programa de Biodiversitat informará a l'OPAB.

Tots els moviments de fauna exòtica seran registrats a l'informe mensual que BCASA envia al Programa de Biodiversitat.

7. ANNEXOS

- **Annex 1** : Relació de basses i fonts naturalitzades
- **Annex 2** : Relació de basses i fonts d'especial coordinació
- **Annex 3** : Calendari i inspeccions
- **Annex 4** : Telèfons de contacte

PROCEDIMENT MEDIAMBIENTAL	PMA 23
CRITERIS DE GESTIÓ DE BIOTA BASSES I FONTS ORNAMENTALS	Pàgina 11 de 14 Ed. 15/03/2019 Rev.2

Annex 1. Relació de basses i fonts naturalitzades

Lot	Codi	Descripció
L3	03-005	Estany Superior - Jard M Cinto Verdaguer
L3	03-016	Circular Brollador - Jard del Teatre Grec
L3	03-017	Circular Plantes - Jardins del Teatre Grec
L3	03-018	Cascada de la Font del Gat - Jard Laribal
L3	03-019	Estival - Jardins de Laribal
L3	03-021	Estany del Roserar de la Colla de l'Arrós
L3	03-023	Estany Quadrat - Jardins de Laribal
L3	03-035	Font del Dimoni - Jard Laribal
L3	03-038	Cascada de les Escales del Generalife
L3	03-110	Canal del Temple - Jardins del Teatre Grec
L3	03-111	Estany dels Jardins d'Aclimatació
L3	03-113	Cascades Mossèn Cinto Verdaguer
L2	04-021	Palau de Pedralbes - Llac costat Llobregat
L2	05-011	Bassa Petita - Turó Parc
L2	05-012	Estany dels Nenúfars - Turó Parc
L2	05-014	Lateral Entrada Llobregat - La Tamarita
L2	05-015	Lateral Entrada Bessòs - La Tamarita
L2	05-016	Copa del Jard de les Gardènies - Tamarita
L2	05-018	Font de les Granotes - Jard de la Tamarita
L2	05-019	Cascada clàssica - Jardins de La Tamarita
L2	07-010	Font del Pati d'Accés - Parc del Laberint
L2	07-011	Jardí dels Boixos - Muntanya - P Laberint
L2	07-012	Jardí dels Boixos - Mar - Parc Laberint
L2	07-013	Cascada Camèlies - Jardí Domèstic - P Lab
L2	07-014	Aparcament Besòs - Parc del Laberint
L2	07-015	Aparcament Llobregat - Parc del Laberint
L2	07-017	Font del Tennis - Parc del Laberint
L2	07-018	Estany del Faune - Parc del Laberint
L2	07-019	Font de la Bèstia - Parc del Laberint
L2	07-020	Font Vegetal - Parc del Laberint
L2	07-021	Gruta d'Eco i Narcís - Parc del Laberint
L2	07-022	Templet de Dànae - Llobregat - P Laberint
L2	07-023	Templet d'Ariadna - Besòs - Parc Laberint
L2	07-024	Font Ovalada - Canal Romàntic - P Laberint
L2	07-025	Font Rectangular - Canal Romàntic - P Lab
L2	07-027	Nimfa Egèria - Parc del Laberint (2 Vasos)
L2	07-028	Estany Forestal - Parc del Laberint
L2	07-029	Estany d'Enees - Parc del Laberint
L2	07-030	Gran Cascada i Bassa de Recollida - P Lab
L2	07-031	Font Romàntica - Parc del Laberint
L2	07-032	Estany Inferior del Jardí Romàntic - P Lab
L2	07-033	Estany Superior del Jardí Romàntic - P Lab
L2	07-036	Bassa de les Bombes - Parc del Laberint
L2	07-039	Canal del Jardí Romàntic - Parc Laberint
L2		Viver Tres Pins - 12 basses i 3 fonts
L2		Can Cadena

PROCEDIMENT MEDIAMBIENTAL	PMA 23
CRITERIS DE GESTIÓ DE BIOTA BASSES I FONTS ORNAMENTALS	Pàgina 12 de 14 Ed. 15/03/2019 Rev.2

Annex 2 : Relació de fonts d'especial coordinació

Lot	Codi	Descripció
L2	01-010	Gran Llac - Parc de la Ciutadella
L2	01-012	Gran Cascada - Parc de la Ciutadella
L2	01-024	Font del Desconsol - Parc de la Ciutadella
L2	03-007	Llac de l'Espanya Industrial
L3	03-028	Estany dels Quatre Brolladors
L3	03-029	Estany de la Marató
L3	03-109	Llac del Parc del Mirador del Poble Sec
L2	05-010	Estany menorquí de la Plaça Francesc Macià
L2	05-013	Estany dels Lleons - La Tamarita
L2	05-020	Estany de la Dríade - Vil·la Amèlia
L2	05-021	Estany dels Jardins de Piscines i Esports
L2	05-022	Jardins Passatge Maluquer
L2	05-023	Font de la Lliçó
L2	06-014	Pg. Sant Joan - Maria Claret Muntanya
L2	06-015	Pg. Sant Joan - Maria Claret Mar
L2	06-016	Font del Drac - Parc Güell
L2	08-008	Llac del Parc Tecnològic BCNord - Fòrum N
L2	09-001	Llac del Parc de la Pegaso
L2	09-013	Estany dels Jardins de Can Fabra
L2	09-015	Font de la Plaça del Congrés Eucarístic
L2	10-029	Font sobre el Llac - Parc de Diagonal Mar
L2	10-030	Font del costat mar - Parc de Diagonal Mar
L2	10-032	Llac del Parc de Diagonal Mar

PROCEDIMENT MEDIAMBIENTAL	PMA 23
CRITERIS DE GESTIÓ DE BIOTA BASSES I FONTS ORNAMENTALS	Pàgina 13 de 14
	Ed. 15/03/2019 Rev.2

Annex 3: Calendari de buidats

CALENDARI DE BUIDATS		Gener	Febrer	Març	Abril	Maig	Juny	Juliol	Agost	Setembre	Octubre	Novembre	Desembre
F.O. naturalitzades	Amfibis												
	Aus												
F.O. d'especial coordinació amb presència d'aus	Aus												

PROCEDIMENT MEDIAMBIENTAL	PMA 23
CRITERIS DE GESTIÓ DE BIOTA BASSES I FONTS ORNAMENTALS	Pàgina 14 de 14 Ed. 15/03/2019 Rev.2

Annex 4: Telèfons de contacte

BCASA	C/Acer,16, 3a planta	932 896 800
OFICINA DE PROTECCIÓ D'ANIMALS	C/ Nil Fabra,	93 413 24 52
AGENTS RURALS GENERALITAT	C/ Pérez Galdós, 24-26	93 561 70 00 93 552 48 29
DIRECCIÓ DE SERVEIS ESPAIS VERDS BIODIVERSITAT PROGRAMA DE BIODIVERSITAT	C/ Torrent de l'Olla, 218-220	93 291 59 76 Margarita Parés 93 291 59 77 Octavi Borruei
EMERGÈNCIES		112

INSTRUCCIÓ DE SEGURETAT I SALUT LABORAL	ISSL 02.16
ESCALES DE MÀ	Pàgina 1 / 12
	Ed. 02/07/2010 Rev. 0

Elaborat: Servei de Prevenió	Revisat : Àrea Relacions Laborals	Aprovat : Direcció RRHH
Data 02/07/2010	Data 02/07/2010	Data 02/07/2010

Index de revisions		
rev.	data	motiu
00	02/07/2010	Creació de la instrucció

Data:

Còpia controlada

☐

Còpia no controlada

☐

Còpia anul·lada

☐

El present document és d'ús intern de l'Àrea de Medi Ambient, i no pot ser reproduït total o parcialment ni pot difondre's a tercers sense l'autorització expressa del Responsable de Sistemes de Gestió i Normalització

INSTRUCCIÓ DE SEURETAT I SALUT LABORAL	ISSL 02.16
ESCALES DE MÀ	Pàgina 2 / 12
	Ed. 02/07/2010 Rev. 0

ÍNDIX

1. OBJECTE.....	3
2. ABAST.....	3
3. DEFINICIONS.....	3
4. DOCUMENTS DE REFERÈNCIA.....	3
5. RESPONSABILITATS	3
6. DESENVOLUPAMENT	4
6.1. RISCOS IDENTIFICATS EN EL TREBALL AMB ESCALES MANUALS	4
6.2. TREBALL AMB ESCALES: ASPECTES A TENIR EN COMPTE.....	4
6.2.1.GENERALS.....	4
6.2.2.ESCALA DE MÀ (SIMPLE).....	5
6.2.3.ESCALA DE TISORA	6
6.3. REVISIONS DE LES ESCALES	6
6.4. TRANSPORT DE LES ESCALES	7
6.5. COL·LOCACIÓ DE LES ESCALES	8
6.5.1.ELECCIÓ DEL LLOC ON AIXECAR L'ESCALA.....	8
6.5.2.AIXECAMENT I ABATIMENT DE L'ESCALA.....	8
6.6. MANTENIMENT, CONSERVACIÓ, EMMAGATZEMATGE I NETEJA	9
6.6.1.NETEJA.....	10
6.6.2.EMMAGATZEMATGE	10
6.6.3.CONSERVACIÓ.....	10
7. EQUIPS DE PROTECCIÓ INDIVIDUAL	10
8. FORMACIÓ DELS TREBALLADORS.....	10
9. ANNEXOS	11

INSTRUCCIÓ DE SEURETAT I SALUT LABORAL	ISSL 02.16
ESCALES DE MÀ	Pàgina 3 / 12
	Ed. 02/07/2010 Rev. 0

1. OBJECTE

Definir:

- Unes pautes bàsiques d'utilització de les escales de mà, essent informació complementària a la continguda en el Manual de Prevenció de Riscos Laborals en Jardineria.
- Establir una metodologia de revisió de les escales de mà, segons indica la normativa vigent, per tal de preservar la seva seguretat en la utilització.

2. ABAST

Aquesta instrucció s'ha de fer extensiva als treballadors que treballin amb escales, i en particular als responsables de brigada.

3. DEFINICIONS

No aplica.

4. DOCUMENTS DE REFERÈNCIA

RD 486/1997, de 14 de abril, por el que se establecen las *Disposiciones mínimas de seguridad y salud en los lugares de trabajo*

Guía Técnica para la evaluación y prevención de los riesgos relativos a la *utilización de los Lugares de Trabajo*

RD 2177/2004 de 12 de noviembre, *por el que se modifica el RD 1215/1997, de 18 de julio, por el que se establecen las disposiciones mínimas de seguridad y salud para la utilización por los trabajadores de los equipos de trabajo, en materia de trabajos temporales en altura*

NTP 239: *escaleras manuales*

Manual de Prevenció de Riscos Laborals en Jardineria de Parcs i Jardins, Institut Municipal

5. RESPONSABILITATS

Treballador afectat

Seguir la metodologia expressada en aquesta instrucció.

Realitzar la revisió ocular de l'escala abans d'utilitzar-la.

INSTRUCCIÓ DE SEURETAT I SALUT LABORAL	ISSL 02.16
ESCALES DE MÀ	Pàgina 4 / 12
	Ed. 02/07/2010 Rev. 0

Responsable de la zona

Informar / formar als treballadors sobre els continguts de la present instrucció.

Revisar de manera periòdica l'estat de les escales de mà per valorar-ne la seva seguretat, mitjançant el full de revisió (check-list) *F1-IT16-PSSL07: revisió periòdica de les escales de mà* inclòs en l'annex.

Canviar o retirar les escales malmeses.

Servei de Prevenció

Proporcionar l'assessorament necessari per tal de treballar en condicions segures.

Àrea d'Avaluació i Administració Territorial

Arxivar els fulls de revisió (check-list) *F1-IT16-PSSL07: revisió periòdica de les escales de mà* generats per cada escala.

6. DESENVOLUPAMENT

6.1. Riscos identificats en el treball amb escales manuals

- Caiguda a diferent nivell durant l'ascens/descens i durant el treball des de l'escala.
- Caiguda al mateix nivell per rrelliscades, ensopegades o d'altres, sobretot en el moment del transport.
- Caiguda d'objectes per manipulació (escales mateixes, materials manipulats, eines, etc.).
- Trepitjada sobre objectes per treballs en la calçada (voreres, etc.).
- Sobreesforços per postures forçades a l'hora de transportar i/o col·locar l'escala.
- Exposició a altes temperatures a l'estiu i baixes a l'hivern.
- Contactes elèctrics per feines en proximitats a instal·lacions elèctriques.
- Atropellament o cops amb vehicles per treballs en la calçada.
- Fatiga física per postura dempeus.
- Riscos associats a la tasca a realitzar des de l'escala.

6.2. Treball amb escales: aspectes a tenir en compte

6.2.1. Generals

- Les escales han de ser **revisades** periòdicament i abans d'utilitzar-les.
- Està prohibit utilitzar escales de **fusta pintades** ja que poden amagar defectes estructurals importants.
- Està prohibit l'ús d'escales de mà de construcció improvisada.

INSTRUCCIÓ DE SEURETAT I SALUT LABORAL	ISSL 02.16
ESCALES DE MÀ	Pàgina 5 / 12
	Ed. 02/07/2010 Rev. 0

- Per evitar que l'escala rellisqui, aquesta ha de disposar de sistemes de fixació a la seva part superior o inferior. Es recomana que una altra persona agunti **l'escala des del terra**. La manera d'aguantar l'escala és de cara a la mateixa, i posant els peus com a topall.
- Si un treballador aguanta l'escala, ha de d'anar protegit amb casc de seguretat en el cas que pugui haver-hi caiguda d'objectes (eines, materials, etc.).
- Per tasques tipus retall de tanques vegetals es recomana utilitzar en primer lloc una plataforma elevadora, en segon lloc bastides i, si no pot ser, escales, sempre tenint en compte les condicions particulars de cada lloc.
- **Evitar inclinar-se** lateralment cap als costats o enrere per fer una tasca.
- Per a accedir a llocs elevats (murs, parets, etc.) l'escala ha de **sobrepassar 1 metre** el punt superior de suport, per a garantir un accés segur. No s'ha de pujar mai a l'últim graó de l'escala.
- Les escales només les pot utilitzar **una sola persona**, mai enfilar-s'hi més d'una persona.
- Quan es realitzin treballs a **més de 3,5 m d'altura** (els peus a 2 metres), el treballador ha d'anar assegurat amb un equip de protecció individual anticaigudes.
- **Cal pujar a l'escala i baixar-ne** sempre de cara a l'escala i agafat amb les dues mans.
- Està prohibit transportar càrregues que pel seu pes o dimensions comprometin la seguretat del treballador. Les càrregues transportades han de permetre que el treballador s'agafi amb ambdues mans a l'escala (màxim 15 kg.).
- Si s'ha de treballar prop d'una **línia elèctrica**, cal fer consulta prèviament a la realització dels treballs a la companyia elèctrica i prendre les mesures pertinents. En tot cas, no utilitzar escales metàl·liques o conductores d'electricitat.
- Quan les **condicions climatològiques** siguin **adverses** (pluja, gel, neu i forts vents) no s'ha de treballar amb escales.

6.2.2. Escala de mà (simple)

- Quan es pot treballar amb l'escala de mà?:
 - o Quan l'altura de la feina no permeti fer-la des del terra o amb altres mitjans mecànics.
- Consideracions que cal tenir en compte:
 - o S'ha de **revisar** que l'escala es troba en perfectes condicions abans de pujar-hi
 - o L'escala s'ha de col·locar, sempre que sigui possible, formant un **angle de 75º** amb la horitzontal
 - o **Es prohibeix** empalmar dues escales
 - o No s'han d'utilitzar escales de més de 5 m., que no es tinguin garanties sobre la seva resistència.
- Equips de protecció individuals:
 - o Equip de protecció anticaigudes (si s'escau)
 - o Casc (amb la barballera lligada)

INSTRUCCIÓ DE SEURETAT I SALUT LABORAL	ISSL 02.16
ESCALES DE MÀ	Pàgina 6 / 12
	Ed. 02/07/2010 Rev. 0

- Els equips de protecció que siguin necessaris, segons la tasca que s'hagi de fer

6.2.3. Escala de tisora

- Quan es pot treballar amb l'escala de tisora?:
 - Quan l'alçada de la feina no permeti fer-la des del terra o amb altres mitjans mecànics
 - **L'altura màxima** per treballar amb l'escala és de **2 metres** (altura dels peus de l'operari)
 - Generalment s'utilitza en la poda de tanques, parets, etc.
- Consideracions que cal tenir en compte:
 - S'ha de **revisar** que l'escala es troba en perfectes condicions abans de pujar-hi i que disposa d'un **sistema antiobertura** (per exemple cadena intermèdia o d'altres) que uneix les dues parts de l'escala
 - S'ha de treballar sempre amb els **dos peus al mateix costat de l'escala**
 - Està totalment **prohibit** unir dues escales de tisora amb un tauló de fusta per treballar-hi al damunt com si fos una bastida
- Equips de protecció individuals:
 - Equip de protecció anticaigudes (si s'escau)
 - Casc (amb la barballera lligada)
 - Els equips de protecció que siguin necessaris, segons la tasca que s'hagi de fer

6.3. Revisions de les escales

El conservador o persona en qui delegui ha de fer una revisió periòdica de l'estat de les escales de mà que té a la seva zona, mitjançant el registre *F1-IT16-PSSL07: revisió periòdica de les escales de mà*. La periodicitat ha de ser anual, o quan l'escala hagi patit qualsevol incidència, i un cop omplert s'enviarà l'Àrea d'Avaluació i Planificació, on s'ha d'arxivar.

L'objectiu de la revisió és valorar l'estat de l'escala i si cal portar-la a arreglar o substituir-la per una de nova. En la revisió (seguint el check-list del registre abans esmentat) es mirarà:

- Graons fluixos, mal encadellats, trencats, amb esquerdes, o indegudament substituïts per barres o subjectes amb filferro o cordes
- Mal estat dels sistemes de subjecció i recolzament
- Defecte en elements auxiliars (corriolets, cordes, etc.) necessaris per estendre alguns tipus d'escala

Davant la presència de qualsevol defecte dels descrits s'ha de retirar l'escala de circulació; aquesta s'ha de fer reparar per personal especialitzat o retirar-la definitivament.

De totes maneres, abans d'utilitzar una escala cal que la persona que l'ha de fer servir faci una **revisió ocular** genèrica del seu estat.

INSTRUCCIÓ DE SEURETAT I SALUT LABORAL	ISSL 02.16
ESCALES DE MÀ	Pàgina 7 / 12
	Ed. 02/07/2010 Rev. 0

6.4. Transport de les escales

Quan es transporten escales, cal tenir en compte:

- Durant el transport, les escales s'han d'assegurar contra relliscades, cops, xocs i caigudes.
- Cal dipositar-les, no llençar-les o deixar-les anar.
- No es poden utilitzar per transportar materials.

Figura 1. Formes incorrectes de transportar les escales

Quan el transport el fa una sola persona:

- No s'han de transportar horitzontalment; s'ha de fer amb la part davantera inclinada cap avall.
- Les escales no s'han de fer girar, pivotar o transportar sobre l'esquena, etc.
- Si l'escala té un pes considerable o és molt llarga, s'ha de transportar entre dues persones.

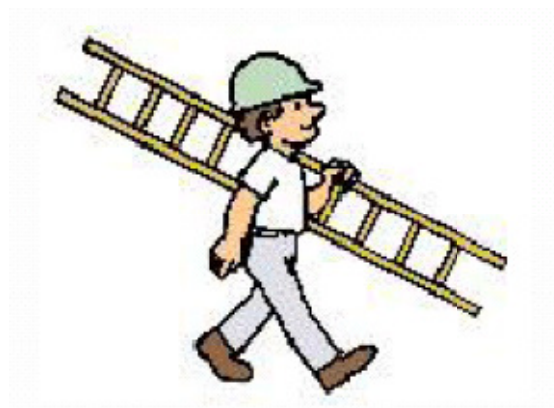

Figura 2. Transport correcte d'escales

INSTRUCCIÓ DE SEURETAT I SALUT LABORAL	ISSL 02.16
ESCALES DE MÀ	Pàgina 8 / 12
	Ed. 02/07/2010 Rev. 0

Quan el transport es fa entre dues persones:

- Les escales de tisora cal transportar-les plegades.
- Les extensibles s'han de transportar amb el topall bloquejant els graons i les cordes lligades a 2 graons.
- No s'han d'arrossegar les cordes de les escales pel terra.

Quan el transport es fa amb vehicle:

- Protegir les escales fent-les reposar sobre recolzaments de goma, etc.
- Fixar-les sòlidament al vehicle (caixa, baca, etc.) evitant que pengi o sobresurti lateralment.
- Si la càrrega ha de sobresortir del vehicle, cal consultar el Reglament General de Circulació per prendre les mesures legals pertinents (senyalització, protecció, etc.).

6.5. Col·locació de les escales

6.5.1. Elecció del lloc on aixecar l'escala

- No situar l'escala darrera d'una porta que prèviament no s'ha tancat i indicat la prohibició d'obrir-la, no pot ser oberta accidentalment.
- Netejar d'objectes les proximitats del lloc de recolzament de l'escala.
- No situar-la en lloc de pas per evitar el risc de col·lisió amb vianants o vehicles, i en qualsevol cas senyalitzar-la o situar una persona que vigili que ningú es posi en la zona de treball.

6.5.2. Aixecament i abatiment de l'escala

Per una persona i en cas d'escala lleugera i d'un sol pla (veure figura 3):

1. Situar l'escala sobre el terra de forma que els peus es recolzin sobre un obstacle suficientment resistent perquè no rellisqui.
2. Elevar l'extrem oposat de l'escala (la part superior).
3. Avançar lentament sobre aquest extrem passant de graó en graó fins que estigui en posició vertical.
4. Inclinar l'escala cap al punt de recolzament.

INSTRUCCIÓ DE SEURETAT I SALUT LABORAL	ISSL 02.16
ESCALES DE MÀ	Pàgina 9 / 12
	Ed. 02/07/2010 Rev. 0

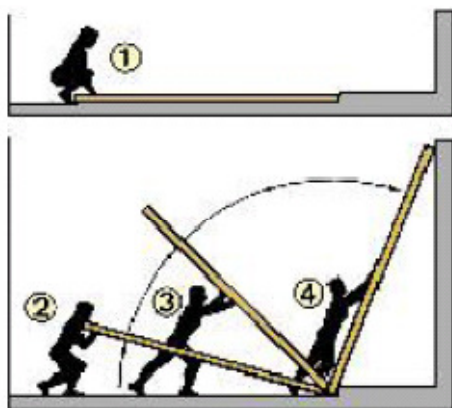

Figura 3. Aixecament d'escalas per una sola persona

Per dues persones (pes superior a 25 kg. o en condicions adverses) (veure figura 4):

- Una persona s'ha de situar ajupida sobre el primer graó de la part inferior i amb les mans al tercer graó.
- L'altra persona ha d'actuar com en el cas d'aixecament per una sola persona

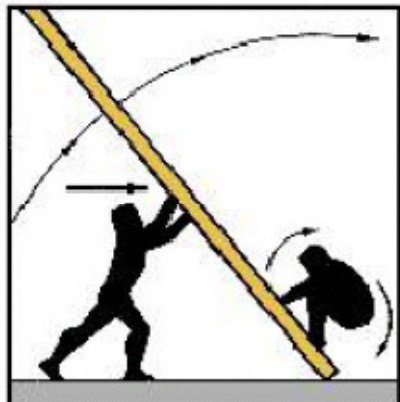

Figura 4. Aixecament d'escalas entre dues persones

Per l'abatiment, les operacions són inverses i sempre per dues persones

No s'ha de col·locar l'escala sobre elements inestables o mòbils (bastides, caixes, bidons, planxes, etc.).

6.6. Manteniment, conservació, emmagatzematge i neteja

S'han de seguir els indicacions del fabricant en el manteniment de les escalas.

INSTRUCCIÓ DE SEURETAT I SALUT LABORAL	ISSL 02.16
ESCALES DE MÀ	Pàgina 10 / 12
	Ed. 02/07/2010 Rev. 0

6.6.1. Neteja

La neteja de l'escala es pot fer amb aigua i sabó corrent.

Cal netejar les escales després abans d'emmagatzemar-les.

6.6.2. Emmagatzematge

L'emmagatzematge de les escales s'ha de realitzar de tal manera que no es produeixin danys:

- Protegir de les influències climatològiques.
- Guardar-les de tal manera que es faciliti la inspecció.
- No s'han emmagatzemar en posició inclinada.
- S'han d'emmagatzemar en posició horitzontal, preferiblement subjectes per suports fixes adossats a la paret.

6.6.3. Conservació

Escales de fusta

- No poden ser pintades ni recobertes amb productes que puguin ocultar o dissimular defectes.
- Es poden recobrir, per exemple, d'olis vegetals protectors o vernissos transparents.
- Cal comprovar l'estat de corrosió de les parts metàl·liques.

Escales metàl·liques

- Les que no siguin de material inoxidable s'han de recobrir de pintura anticorrosiva.
- Qualsevol defecte en un muntant, graó, etc. no s'ha de reparar, soldar adreçar, etc. mai.

7. EQUIPS DE PROTECCIÓ INDIVIDUAL

Durant el transport i col·locació:

- Guants de cuir.
- Botes de seguretat.
- Ulleres de seguretat (si s'escau per la zona, vent, etc.).

Durant el treball:

- Arnès i eslinga en treballs amb risc de caiguda de més de 2 m d'alçada
- Els equips necessaris segons la feina a realitzar i les eines utilitzades (casc, ulleres, protecció auditiva, ...)

8. FORMACIÓ DELS TREBALLADORS

Tots els treballadors que poden utilitzar escales reben la formació sobre els riscos existents en la formació específica del seu lloc de treball.

INSTRUCCIÓ DE SEURETAT I SALUT LABORAL	ISSL 02.16
ESCALES DE MÀ	Pàgina 11 / 12
	Ed. 02/07/2010 Rev. 0

9. ANNEXOS

IMPSSL 02.16: revisió periòdica de les escales de mà.

Pot trobar més informació a la NTP 239 publicada per l'INSHT.

*La periodicitat és anual o quan l'escala hagi patit qualsevol incidència
Un cop omplert enviar a l'Àrea d'Avaluació i Planificació*

IDENTIFICACIÓ:

DISTRICTE				
CASETA / CENTRE				
CONSERVADOR / RESP.				
MARCAT DE SEURETAT	☐ NO	☐ SÍ (Norma UNE EN-131)	Marca / Model / Ref.:	
		☐ SI (marcat CE)	Pes màxim (que suporta):	
			Altura màxima (darrer graó):	
MATERIAL	☐ Fusta	☐ Ferro	☐ Alumini	☐
TIPUS	 			
	☐ SIMPLE	☐ EXTENSIBLES	☐ DE TISORA	☐ ALTRE
FREQÜÈNCIA D'ÚS	☐ Cada dia	☐ Cada setmana	☐ Cada mes	☐ Molt poc
TASQUES PER LES QUALS S'UTILITZA				

REVISIÓ:

REVISIÓ:		Estat (Bé / Mal)	Observacions
ESCALES EN GENERAL	Graons		
	Unions de graons amb travessers		
	Travessers		
	Topalls ("Zapatillas" antilliscants - inferior)		
	Abraçadora (dispositius de sustentació superior)		
	Altres...		
ESCALES EXTENSIBLES	Cordes, cables i politges		
	Topalls de retenció		
	Altres...		
ESCALES DE TISORA	Elements antiobertura		
	Altres...		
ESTAT GENERAL	☐ Bon estat ☐ Deficient ☐ Mal estat		

PROHIBICIONS:

- Estan prohibides les escales de fusta pintades (dificultat per detectar defectes).
- Està prohibit l'ús d'escales de mà de construcció improvisada.
- No s'han d'utilitzar escales de mà, i en particular de més de 5 m, si no es tenen garanties sobre la seva resistència.

OBSERVACIONS:

DATA REVISIÓ		SIGNATURA	
--------------	--	-----------	--

INSTRUCCIÓ DE SEGURETAT I SALUT LABORAL	ISSL 02.16
ESCALES DE MÀ	Pàgina 12 / 12
	Ed. 02/07/2010 Rev. 0

COMPROVAT PER	

--

